

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010

Till finansutskottet

Finansutskottet har berett skatteutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2009/10:1 Budgetpropositionen för 2010 och de motioner som behandlas i ärendet, allt i de delar som berör skatteutskottets beredningsområde.

I detta yttrande behandlar utskottet skattefrågor i budgetpropositionen. Ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution behandlas i yttrande SkU2y.

Sammanfattning

Utskottet tillstyrker regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2010. Härvid instämmer utskottet i de bedömningar och övriga överväganden som regeringen redovisar. Detta innebär att följande förändringar kommer att genomföras på skatteområdet.

Jobbskatteavdraget för personer som inte har fyllt 65 år förstärks med 10 miljarder kronor fr.o.m. 2010. För en person med genomsnittliga inkomster ger jobbskatteavdraget härefter en sammantagen skattesänkning på ca 1 700 kr per månad.

Det förhöjda grundavdraget för personer som har fyllt 65 år förstärks med 3,5 miljarder kronor. Förstärkningen ger en skattelättnad med ca 1 000–1 200 kr per år för en pensionär med full garantipension.

Reglerna om kommunal fastighetsavgift ska justeras för att även ägare till bostadshus som saknar taxeringsvärde och bostadshus på ofri grund ska omfattas av fördelarna med reglerna. Några förslag avser anpassningar till EG-rätten och andra internationella förhållanden inom kapitalbeskattningens och företagsbeskattningens områden. Det gäller bl.a. beskattningen av andelsbyten vid utflyttning, regler om avdrag för slutliga förluster i utländska dotterföretag och förfarandet för prissättningsbesked vid internationella transaktioner. Vidare fullföljs under hösten lagstiftning som reger-

ingen tidigare har aviserat i skrivelser till riksdagen. Det gäller ett förslag om skattefri kapitalvinst och utdelning på andelar inom handelsbolagssektorn och ändrade regler om beskattning av vissa penninglån och av under-skotts företag.

Det fortsatta arbetet med kapitalbeskattningen och företagsbeskattningen berör bl.a. beskattningen av stiftelser och föreningar, den skattemässiga behandlingen av gåvor till forskning och ideell verksamhet och olika möjligheter att minska beskattningen av riskkapital i bolagssektorn.

Den generella koldioxidskatten höjs för att bl.a. finansiera slopandet av avfallsförbränningsskatten. Vidare höjs koldioxidskatten i två steg på bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer inom industrin utanför handelssystemet samt jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna. Motsvarande höjningar görs även för dieselolja som förbrukas i viss gruvindustriell verksamhet. Begränsningsnivån i den s.k. 0,8-procentsregeln fasas ut, och återbetalningen av koldioxidskatt för dieselolja i jordbruks- och skogsbruksmaskiner sänks. Den aviserade sänkningen av koldioxidbeskattningen av bränslen inom handelssystemet skjuts fram till 2011. Koldioxidskatten på naturgas och gasol vid drivmedelsanvändning höjs stegvis till den generella koldioxidskattenivån.

Energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen struktureras om efter bränslets energiinnehåll. Energiskatt införs på fossila bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer i sektorer där energiskatten i dag är noll. Energiskatten på dieselolja höjs i två steg med sammanlagt 40 öre per liter. Avtrappningen av avdraget för energiskatt på el som produceras i havsbaserad vindkraftverk slutförs. Avfallsförbränningsskatten slopas fr.o.m. den 1 oktober 2010.

Skattefriheten för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. som förbrukas som bränsle för uppvärmning samt för biogas som förbrukas som drivmedel villkoras av att bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna i direktivet om förnybar energi. Nuvarande undantag från skatteplikt för biogas ersätts med avdrag i den skattskyldiges skattedeklaration eller med återbetalning av skatten.

Gränsen för att medge koldioxid- och energiskattelättnader för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeproduktion sätts vid en verkningsgrad vad gäller el om minst 15 %. Till följd av denna förändring slopas den nuvarande successivt ökande koldioxidskattelättnaden för kraftvärmeproduktion med en verkningsgrad vad gäller el om minst 5 % och mindre än 15 %.

Inom fordonsbeskattningen ökas koldioxidrelateringen. Personbilar med bättre miljöegenskaper befrias från fordonsskatt under fem år från det att bilen togs i bruk för första gången. Miljöfaktorn för dieseldrivna personbilar görs om till ett fast miljötillägg, och dessutom ändras storleken på bränslefaktorn. Fordonsskatten för de bilar som beskattas efter vikt höjs för bensindrivna personbilar och sänks för dieseldrivna personbilar den 1 januari 2011. Fordonsskatten för tunga bussar och tunga lastbilar sänks

samtidigt till EU:s minimiskattenivåer för tunga lastbilar. Lätta lastbilar, lätta bussar och husbilar som tas i bruk för första gången efter 2010 inordnas i den koldioxidbaserade fordonsskatten. Fordonsskatten för tunga elhybridbussar sänks till samma skattenivå som gäller för bensindrivna tunga bussar.

Skatten på gödselmedel slopas.

Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning införs.

I yttrandet lämnas avvikande meningar och ett gemensamt särskilt yttrande från utskottets ledamöter från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets överväganden	6
Skattepolitiken	6
Förstärkt jobbskatteavdrag och ytterligare sänkt skatt för pensionärer	11
Skatter på kapitalägande – kapital och egendomsskatter	17
Skatter på kapitalanvändning – företagsskatter	22
Effektivare skatter på klimat- och energiområdet	26
Höjd koldioxidskatt och slopad avfallsförbränningskatt, m.m.	26
Höjd koldioxidskatt för uppvärmningsbränslen m.m. inom vissa sektorer	29
Ändrad definition av begreppet kraftvärmeproduktion	29
Nedsättning av koldioxidskatten för energiintensiva företag utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter	30
Sänkt återbetalning av koldioxidskatt för dieselolja i jordbruks- och skogsbruksmaskiner	31
Samordningen mellan ekonomiska styrmedel för anläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter	32
Koldioxidskatt på naturgas och gasol vid drivmedelsanvändning	34
Energiskattelättnader på biobränslen för uppvärmning	35
Framtida beskattning av biodrivmedel	36
Omläggning av energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen efter energiinnehåll	36
Energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen m.m. i vissa sektorer	37
Skattefriheten för vissa biobränslen villkoras av hållbarhetskriterier, m.m.	38
Energiskatteavdrag för havsbaserad vindkraft	39
Fordonsskatt	40
Slopad skatt på gödselmedel	42
Privatinförsel av cigaretter	43
Reklamskatt	43
Effektskatt på kärnkraft och fastighetsskatt på vattenkraftanläggningar	44
Skatt på fluorerade växthusgaser	45
Trängselskatt	45
Lotteriskatt	46
Flygskatt	47
Skatt på alkohol	47
Skatt på fritidsbåtar och på alkylatbensin	48
Registreringsskatt på båtmotorer	49
Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland, m.m.	49
Utgifter som krediteras på skattekonto	50
Beräkning av statsbudgetens inkomster	51
Avvikande meningar	53
1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (s)	53

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (v)	59
3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (mp)	66
Särskilt yttrande	74
Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (s, v, mp)	74

Utskottets överväganden

Skattepolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet instämmer i regeringens bedömning när det gäller inriktningen av skattepolitiken och de åtgärder som bör vidtas och föreslår att Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets förslag om en annan inriktning avslås.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen anför att det låga resursutnyttjandet, det kraftiga och fortsatta sysselsättningsfallet och den minskade risken för de offentliga finanserna motiverar ytterligare krisåtgärder. Åtgärderna inriktas på att dämpa fallet i sysselsättningen, förhindra att arbetslösheten biter sig fast och värna välfärdens kärna. Därutöver föreslår regeringen bl.a. åtgärder för fler och växande företag.

Efterfrågan och sysselsättningen stimuleras genom att krisens effekter på hushållens disponibla inkomster dämpas. Ett fjärde steg i jobbskatteavdraget införs. Skatten sänks för pensionärer. Företagarnas egenavgifter sänks. De föreslagna skattesänkningarna ökar hushållens disponibla inkomster med 15 miljarder kronor och bidrar till att den privata konsumtionen hämtar sig 2010. Ett förstärkt jobbskatteavdrag är inte bara ett sätt att upprätthålla hushållens disponibla inkomster nästa år och därigenom dämpa fallet i sysselsättningen och tidigarelägga uppgången. Ett förstärkt jobbskatteavdrag medför också en snabbare och större sysselsättningsökning, inte minst när läget på arbetsmarknaden förbättras, eftersom det blir mer lönsamt att arbeta. Det ökar arbetsutbudet och förbättrar lönebildningen och rörligheten på arbetsmarknaden. En förstärkning av jobbskatteavdraget bidrar därmed till en högre sysselsättning även efter 2010.

De åtgärder som regeringen redan genomfört och de som man nu föreslagit, tillsammans med det föreslagna fjärde steget i jobbskatteavdraget, bedöms bidra till 150 000 fler varaktigt sysselsatta, varav de fyra stegen av jobbskatteavdraget bedöms stå för drygt hälften av sysselsättningsökningen.

Den sänkta skatten för pensionärer och det höjda bostadstillägget för personer med sjuk- och aktivitetsersättning lindrar krisens effekter för dessa grupper och bidrar till ökad ekonomisk trygghet. Tillsammans med jobbskatteavdraget har dessa reformer gynnsamma fördelningspolitiska effekter.

Välfärdssystemen finansieras solidariskt med skattemedel. För att upprätthålla legitimiteten och förtroendet för transfereringssystemen är det viktigt att utbetalningar sker i tid och enbart till personer som är berättigade till stöd. Det är därför fortsatt viktigt att bl.a. myndigheternas arbete med att minska de felaktiga utbetalningarna från välfärdssystemen fortskrider och att arbetet med att bekämpa svartarbete och annat skattefusk integreras i den löpande verksamheten. Regeringen arbetar aktivt vidare med dessa frågor.

Risikkapitalverksamhet bedrivs inte sällan i form av handelsbolag. Regeringen föreslår skattefrihet för kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar i handelsbolag som ägs av aktiebolag eller andra juridiska personer. Aktiebolags och andra juridiska personers indirekta ägande av näringsbetingade andelar genom handelsbolag likställs därmed med direktägande. På så sätt ökar likformigheten samtidigt som reglerna förenklas och skatteplanering motverkas. Konkurrenskraften för företag som inte skatteplanerar förbättras.

För att förstärka de gröna näringarnas konkurrenskraft föreslås flera förändringar, bl.a. slopande av handelsgödselskatten och sänkning av egenavgifterna.

Sänkt mervärdesskattesats för vissa tjänster kan bidra till ökad sysselsättning genom reducerat svartarbete och genom att det underlättar för hushållen att gå från hemarbete till förvärsarbete. Regeringen vill undersöka möjligheten att tillämpa en reducerad mervärdesskattesats på vissa tjänster. En utredare kommer därför att få i uppdrag att utreda om en reducerad mervärdesskattesats kan införas i vissa delar av tjänstesektorn fr.o.m. den 1 januari 2011. Utredaren ska närmare analysera en lämplig avgränsning av de aktuella tjänsterna, skattesatsnivån samt utarbeta ett lagförslag. På mervärdesskatteområdet aviseras vidare ett kommande förslag om nya mervärdesskatte regler om omsättningsland för tjänster m.m. Vidare redovisas arbetsläget vad gäller utredningen som omfattar mervärdesskatt och ideella föreningar m.m.

En företagsskatteutredning tillsätts i syfte att undersöka olika möjligheter att minska beskattningen av riskkapital i bolagssektorn och därmed göra villkoren mera lika för investeringar som finansieras med eget kapital respektive lånat kapital.

Riksdagen antog våren 2008 riktlinjer för skattepolitiken i form av ett antal hållpunkter och ett antal krav (prop. 2007/08:100 avsnitt 5.3, bet. 2007/08:FiU20). Genom fem hållpunkter inriktas skattepolitiken på att stödja de övergripande målen för regeringens ekonomiska politik, som exempelvis en varaktigt högre sysselsättning och en högre generell och rättvist fördelad välfärd.

- Skattereglerna ska bidra till att öka den varaktiga sysselsättningen (antalet arbetade timmar) genom ökat arbetsmarknadsdeltagande, genom att personer som redan har arbete ökar sitt arbete och genom ökad utbildning och kompetens hos dem som arbetar.

- Skattereglerna ska ge goda villkor för investeringar i Sverige, genom att attrahera utländska företags lokalisering till och investeringar i Sverige och genom att företag som redan är verksamma i Sverige ökar sina investeringar. Därutöver ska också goda villkor gälla för svenska företags investeringar i utlandet.
- Skattepolitiken ska utformas så att målen om en generell och rättvist fördelad välfärd och högre sysselsättning säkerställs.
- Skattereglerna ska bidra till att negativa miljö- och folkhälsoaspekter fångas upp i prisbildningen på olika marknader genom internalisering av s.k. negativa externa effekter. Korrigeringar av sådana effekter bör ske på ett så effektivt sätt som möjligt med beaktande av andra krav på skattesystemet. På miljöområdet ska skatterna samordnas med andra styrmedel – exempelvis handel med utsläppsrätter – så att miljöstyrningen blir samhällsekonomiskt effektiv. Principen om att förorenaren ska betala ska gälla.
- Skattereglerna ska utformas så att de stärker medborgarnas förtroende för skattesystemet och underlättar för dem att göra rätt för sig. Skattefel ska begränsas och skattebrott, skattefusk och skatteundrandragande motverkas.

Skattepolitiken ska vidare tillgodose fem allmänna krav som ställs på de svenska skattereglerna i en globaliserad värld.

- Skatterna ska finansiera offentliga utgifter på ett hållbart sätt med bevarande av den samhällsekonomiska balansen. Utifrån detta fiskala krav ska skattereglerna utformas på ett så enkelt sätt som möjligt med beaktande av målet om hög välfärd och hög varaktig sysselsättning.
- Med beaktande av hållpunkterna ska skattereglerna vara generella och existerande särregler (skatteutgifter) löpande prövas för att förenkla systemet och för att skapa finansiellt utrymme för att sänka strategiska skattesatser.
- Skatteregler och åtgärder ska vara hållbara och försvarbara i ett EG-rättsligt perspektiv.
- På inkomstskatteområdet bör på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas.
- Arbetet med att förenkla skattereglerna (minskad administrativ börda) drivs vidare. I arbetet ska nyttan av förenklingar för företagen beaktas liksom behovet av att värna skatteintäkterna.

Hållpunkterna och kraven ger en ram för utvecklingen av skattepolitiken. De anger vilka åtgärder som är angelägna och vad som bör undvikas. De fem hållpunkterna med sin koppling till den ekonomiska politiken pekar i första hand ut vad som är angeläget, medan de fem kraven har sin tyngdpunkt på det som bör undvikas. En i förhållande till hållpunkter och krav framgångsrik skattepolitik utmärks därmed i första hand av att hållpunkterna förstärks medan avvikelserna från kraven bör vara så begränsade som möjligt.

I relation till riktlinjerna tar de åtgärder som aviseras i budgetproposition sikte på att ge bättre förutsättningar för en varaktigt högre sysselsättning genom det förstärkta jobbskatteavdraget. I det aktuella ekonomiska läget bidrar jobbskatteavdraget inte bara till att främja en varaktigt hög sysselsättning utan även till att förstärka efterfrågan i ekonomin. Därigenom bromsas sysselsättningsfallet och nästa sysselsättningsuppgång påskynas. Företagsskatteåtgärderna bidrar till ett mer rättvist och legitimt skattesystem genom de åtgärder mot avancerad skatteplanering som aviseras. Dessa åtgärder bidrar också till att stabilisera skatteintäkterna, och därmed ökar hållbarheten i de offentliga finanserna. Den generella och rättvisa välfärden förstärks genom den utbyggda skattelättnaden för pensionärer.

Den företagsskatteutredning som aviseras ska undersöka olika möjligheter att främja varaktigt högre sysselsättning, förbättra villkoren för företagande och investeringar och bidra till hållbara finanser och skatteregler som är hållbara och försvarbara i förhållande till EU. Som en del av de förändringar i bostadsbeskattningen som aviseras ingår en viss begränsning av möjligheten till uppskov med skatt på kapitalvinster. Därmed reduceras inslaget av uppskjuten beskattning i de svenska skattereglerna.

Motionerna

I *Socialdemokraternas* motion Fi260 yrkandena 10, 11 och 30 av Mona Sahlin m.fl. (s) anför att Sverige behöver en ny färdväg för att klara jobben, välfärden och de offentliga finanserna. Motionärerna vill göra skatterna rättvisare och föreslår därför att en förmögenhetsskatt införs, att fastighetsskatten görs rättvisare och att de som tjänar mer än 1 miljon kronor om året inte får något jobbskatteavdrag. De accepterar inte att en pensionär ska betala högre skatt än en löntagare vid samma inkomst. Skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Den som har högre inkomster ska bidra med mer än den som har lägre inkomst, men alla ska få del av välfärden oavsett inkomst. Detta skapar både solidarisk omfördelning och trygghet. Motionärerna föreslår också att ett tiopunktsprogram mot skattefusk och ekobrott genomförs. Förslaget läggs fram tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

I *Vänsterpartiets* motioner Fi299 yrkande 1 av Lars Ohly m.fl. (v) och Fi261 yrkande 17 av Lars Ohly m.fl. (v) anför att målsättningen är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade välfärden som ska finansieras via skatterna. De vill utveckla den generella välfärden och samtidigt ta hänsyn till hur kvinnors och mäns olika förutsättningar kan ta sig olika ekonomiska uttryck. Kvinnors lägre inkomst av arbete får betydelse för nivån på såväl sjukförsäkring som a-kassa och pensioner. Skillnader i inkomststrukturer mellan kvinnor och män minskar när skattepliktiga ersättningar (transfereringar), familjestöd och skatt beaktas. En viktig slutsats blir att kvinnor

som kollektiv är mer beroende av skatte- och transfereringssystemen och därmed mer känsliga för förändringar. Skattesystemet måste vidare vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Vänsterpartiet vill därför betona vikten av att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har få undantag. Skatter är ett viktigt styrmedel i klimat- och miljömställningen. Den rödgröna oppositionens gemensamma mål är att utsläppen i Sverige ska minska med 45 % till 2020 i förhållande till 1990 års nivå. Målet avser de sektorer som inte ingår i EU:s system för utsläppshandel, dvs. transporter, bostäder, avfallsanläggningar, jord- och skogsbruk och vattenbruk samt delar av industrin. Klimatmålet ska genomföras i Sverige och ska inte omfatta åtgärder i andra länder. Till 2050 ska utsläppen av växthusgaser i Sverige reduceras med 90 % i förhållande till 1990 års nivå. Motionärerna föreslår också att ett tiopunktsprogram mot skattefusk och ekobrott genomförs. Förslaget läggs fram tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet.

I *Miljöpartiets* motion Fi262 yrkande 3 (delvis) och 11 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) anförts att det behövs en skattepolitik som syftar till att ge människor ökad frihet, större rättvisa och drivkrafter att medverka till ett hållbart samhälle. Skattepolitiken måste i större utsträckning än i dag anpassas efter de utmaningar som samhället står inför. Miljöpartiet menar att skattepolitiken i större utsträckning behöver användas för att klara klimat- och miljömål. Skatteväxlingen som genomfördes i Sverige under förra mandatperioden lyfts fram internationellt som ett föredöme. Miljöpartiet föreslår klimat- och energirelaterade skattehöjningar under budgetperioden på drygt 20 miljarder kronor. Pengarna som genereras behövs för satsningar på ny energiteknik, utbyggnad av klimativänlig infrastruktur såsom järnväg och kollektivtrafik, forskning och utveckling och klimatanpassning av bostäder. Det är investeringar som gör att klimatmålen klaras samtidigt som ekonomin kan utvecklas och nya jobb skapas. Förslaget om kraftigt höjda klimat- och energiskatter innebär samtidigt att kraftigt höjda inkomstskatter varken är nödvändiga, möjliga eller önskvärda. Motionärernas ambition är att låg- och medelinkomsttagare inte bör få någon inkomstskattehöjning. Samtidigt är skatter ett viktigt sätt att omfördela resurser i samhället. Motionärerna föreslår också att ett tiopunktsprogram mot skattefusk och ekobrott genomförs. Detta förslag läggs fram tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ställer sig bakom den av regeringen förordade inriktningen av skattepolitiken och avstyrker följaktligen de aktuella motionsyrkandena.

I det följande går utskottet närmare in på skatteförslagen i de olika budgetalternativen.

Förstärkt jobbskatteavdrag och ytterligare sänkt skatt för pensionärer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att jobbskatteavdraget bör förstärkas med 10 miljarder kronor fr.o.m. 2010 för att dämpa fallet i sysselsättningen och påskynda den kommande uppgången samt stimulera arbetsutbudet och öka den varaktiga sysselsättningen.

Utskottet delar vidare regeringens bedömning att skattelättnaden för den som fyllt 65 år bör förstärkas i ett andra steg med 3,5 miljarder kronor. Förslaget bör innebära att alla personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång och som betalar skatt får en skattesänkning.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer (*avsnitt 7.2.1.1 Förstärkt jobbskatteavdrag*) att jobbskatteavdraget bör förstärkas i ett fjärde steg med 10 miljarder kronor för att dämpa fallet i sysselsättningen och påskynda den kommande uppgången. Det förstärkta jobbskatteavdraget stimulerar också arbetsutbudet och ökar därmed den varaktiga sysselsättningen. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010. Jobbskatteavdraget är en central del i regeringens ekonomiska politik för att varaktigt öka sysselsättningen. Avdraget gör det mer lönsamt att arbeta för dem som i dag står utanför arbetsmarknaden och bidrar genom sänkta marginalskatter till ett ökat arbetsutbud för dem som redan har ett arbete. Jobbskatteavdraget gör det även mer attraktivt att starta och bedriva aktiv näringsverksamhet. Såväl svenska som internationella erfarenheter visar också att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta är avgörande för att varaktigt höja sysselsättningen och minska frånvaron på arbetsmarknaden. En lägre skatt på arbetsinkomster ökar dessutom individernas självbestämmande över den egna inkomsten och gör att fler kan försörja sig på sin lön.

En förstärkning av jobbskatteavdraget är enligt vad som anförs särskilt viktig i nuvarande konjunkturläge. Förstärkningen ökar hushållens disponibla inkomster, vilket leder till att konsumtionen stimuleras och sysselsättningsfallet dämpas. Ett förstärkt jobbskatteavdrag bidrar också till att fler håller sig kvar på arbetsmarknaden under lågkonjunkturen och främjar således en stark sysselsättningsökning i nästa konjunkturuppgång. Eftersom drivkrafterna till att söka arbete ökar i och med en förstärkning av jobbskatteavdraget hålls sökaktiviteten uppe. Detta, i kombination med ett ökat arbetsutbud, bidrar till en stark sysselsättningsutveckling i nästa konjunkturuppgång och förbättrar förutsättningarna för en god rörlighet på arbetsmark-

naden, vilket är nödvändigt för en kraftfull sysselsättningsökning. Ett förstärkt jobbskatteavdrag minskar därmed risken för att arbetslösheten biter sig fast på en hög nivå.

Regeringen bedömer vidare (*avsnitt 7.2.1.2 Ytterligare sänkt skatt för pensionärer*) att skattelättnaden för personer som vid årets ingång har fyllt 65 år bör förstärkas i ett andra steg med 3,5 miljarder kronor. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010. Den 1 januari 2009 sänktes skatten för de flesta pensionärer genom ett förhöjt grundavdrag vid taxerade förvärvsinkomster upp till ca 363 000 kr. För att ytterligare förstärka pensionärernas disponibla inkomster bör det förhöjda grundavdraget för pensionärer utökas så att skatten sänks med ytterligare 3,5 miljarder kronor. Det kommande förslaget bör innebära att alla personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång och som betalar skatt får en skattesänkning. Förstärkningen bör ge en skattesänkning med ca 1 000–1 200 kr per år för en pensionär med full garantipension. För utformningen av det ytterligare förhöjda grundavdraget bör en utgångspunkt vara det sätt på vilket pensionerna skrivs ned 2010. För 2010 minskar de prisbasbeloppsindexerade garantipensionerna nominellt med 0,9 %. De följsamhetsindexerade inkomst- och tilläggs pensionerna minskar med 3,0 %. Detta motiverar att förstärkningens tyngdpunkt i kronor räknat bör läggas hos dem som också får en större pensionsnedskrivning. En sådan utformning ökar välfärden för breda pensionärsgrupper.

Motionerna

I *Socialdemokraternas* motion Fi260 yrkande 4 (delvis), 12, 13, 18, 27 och 28 av Mona Sahlin m.fl. (s) avslås regeringens förslag om en förstärkning av *jobbskatteavdraget*. Motionärerna trappar vidare av det nuvarande jobbskatteavdraget. För den som tjänar 70 000 kr i månaden betyder avtrappningen en skattehöjning på ca 500 kr i månaden. Vid en månadsinkomst på ca 115 000 kr eller mer ges inget jobbskatteavdrag, vilket betyder en skattehöjning på ca 1 500 kr per månad. Avtrappningen görs med 1 % från ca 45 000 och ytterligare cirka 1 % från 50 000 kr. Denna skatteförändring ger närmare 1 miljard kronor. Skatten för *pensionärer* sänks genom att grundavdraget höjs, mest för pensionärerna med en normalinkomst. *Reseavdraget* höjs med 50 öre för att kompensera för den höjning av koldioxidskatten med 6 öre som också föreslås. Avgifterna till *arbetslöshetsförsäkringen* sänks genom en skattereduktion som motsvarar 75 % av avgiften. Skattereduktionen för husarbete ersätts med ett tidsbegränsat *ROT-avdrag* för upprustning av bostäder, en skol-ROT för renovering av skolor under perioden 2010–2012 och en kultur-ROT. De båda förstnämnda förslagen läggs fram tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Även i motion Ub557 yrkande 22 av Marie Granlund m.fl. (s) föreslås en skol-ROT för renovering av skolor.

Också i *Vänsterpartiets* motioner Fi261 yrkandena 2–5, 10 och 12 av Lars Ohly m.fl. (v) och Fi299 yrkandena (5, 7–9, 11, 34 och 44) av Lars Ohly m.fl. (v) avslås förslaget om ett förstärkt jobbskatteavdrag. Motionärerna genomför förändringar i grundavdraget som innebär att alla inkomster upp till en månadslön på 20 000 kr beskattas vid den nivå som tillämpas för löntagare år 2009 (efter införande av jobbskatteavdrag 1, 2 och 3). Därefter görs en stegvis avtrappning. Möjligheten att göra grundavdrag vid högre inkomster begränsas. Uppräkningen av skiktgränserna vid uttag av statlig inkomstskatt sätts ned till konsumentprisindex plus 1 procentenhet. Reglerna om skattelättnader för utländska *nyckelpersoner* tas bort fr.o.m. 2010. För att underlätta rörligheten på arbetsmarknaden men också för att ge människor möjlighet att i större utsträckning bo kvar i utflyttningsbygder tas de tidsgränser som gäller för avdrag för *dubbel bosättning* bort. Beskattningen av förmån av fri *cykel* slopas. Möjligheten att få skattereduktion för avgifter till *fackförening* och *arbetslöshetskassa* återinförs. Motionärerna anser att beslutet att slopa den *särskilda löneskatten* för personer som fyllt 65 år är orättvist eftersom människor med låga löner och förslitande arbetsuppgifter sällan orkar arbeta fram till dagens pensionsålder, och de föreslår att undantaget slopas. Skattereduktionen för husarbete ersätts med ett tidsbegränsat *ROT-avdrag* för upprustning av bostäder och en skol-ROT för renovering av skolor under perioden 2010–2012. Dessa båda förslag läggs fram tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet. Ett yrkande om avdrag för medlemskap i a-kassa och fackförening framställs också i motion A394 yrkande 3 av Josefin Brink m.fl. (v).

I *Miljöpartiets* motion Fi262 yrkande 3 delvis, 8 och 9 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp) avslås regeringens förslag om en förstärkning av jobbskatteavdraget, och det nuvarande jobbskatteavdraget trappas av för att öka progressiviteten i skattesystemet. Avtrappningen föreslås börja vid en inkomst på ca 43 000 kr i månaden. Vid en inkomst på 70 000 kr i månaden betyder avtrappningen en skattehöjning på cirka 500 kr i månaden. Avtrappningen görs med 1 % från ca 43 000 kr och ytterligare ca 1 % från 50 000. Motionärerna inför också en skattereduktion för föräldradedda, *föräldraavdraget*. Skattereduktionen ska vara utformad så att den i huvudsak ger samma skattelättnad som jobbskatteavdragets första tre steg. Skattereduktionen blir vid en föräldrapenning på 16 700 kr före skatt cirka 800 kr per månad. Beskattningen av *förmånsbilar* läggs först om så att den baseras på bilens koldioxidutsläpp och skärps sedan successivt. För dieselbilar höjs förmånen ytterligare som kompensation för högre utsläpp av kväveoxider och partiklar. Nedsättningen av förmånsskatten med 20 % för etanolbilar och 40 % för biogasbilar ligger kvar. Värdet av fritt drivmedel höjs från 1,2 till 2 gånger bränslepriset. Arbetsgivare får möjlighet att erbjuda sina anställda *cykel* som skattefri personalvårdsförmån. Skattereduktionen för husarbete ersätts med ett tidsbegränsat *ROT-avdrag* för upprust-

ning av bostäder och en skol-ROT för renovering av skolor under perioden 2010–2012. Dessa båda förslag läggs fram tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Utskottets ställningstagande

Jobbskatteavdraget är en central del i regeringens ekonomiska politik för att varaktigt öka sysselsättningen. Avdraget gör det mer lönsamt att arbeta, vilket leder till att fler människor ingår i arbetskraften. Genom sänkta marginalskatter för låg- och medelinkomsttagare bidrar avdraget också till ett ökat arbetsutbud för dem som redan har ett arbete. Jobbskatteavdraget gör det även mer attraktivt att starta och bedriva aktiv näringsverksamhet. Såväl svenska som internationella erfarenheter visar också att en politik som gör det mer lönsamt att arbeta eller att bedriva aktiv näringsverksamhet är avgörande för att varaktigt höja sysselsättningen och minska frånvaron på arbetsmarknaden. En lägre skatt på arbetsinkomster ökar också individernas självbestämmande över den egna inkomsten och gör att fler kan försörja sig på sin lön. Finanspolitiska rådet har i sin andra rapport från 2009 bedömt att det tredje steget i jobbskatteavdraget är välmotiverat utifrån regeringens sysselsättningspolitiska målsättningar.

Ett antal åtgärder har redan vidtagits för att få fler i arbete, t.ex. införandet av jobbskatteavdraget 2007 och förstärkningen av det i ett andra och tredje steg. Fortfarande står dock många utanför arbetsmarknaden. Under 2009 har dessutom den finansiella krisen på allvar slagit igenom på arbetslösheten, vilket riskerar att göra det ännu svårare för dem som redan står utanför arbetsmarknaden att komma tillbaka.

En förstärkning av jobbskatteavdraget är därför särskilt viktig i nuvarande konjunkturläge. Förstärkningen ökar de disponibla inkomsterna i hushåll där minst en person förvärvsarbetar, vilket leder till att konsumtionen stimuleras. Därmed dämpas sysselsättningsfallet på kort sikt. Ett förstärkt jobbskatteavdrag bidrar också till att fler håller sig kvar på arbetsmarknaden under lågkonjunkturen och främjar således en stark sysselsättningsökning i nästa konjunkturuppgång. Eftersom drivkrafterna till att söka arbete ökar i och med en förstärkning av jobbskatteavdraget hålls sökaktiviteten uppe. Detta bidrar till en stark sysselsättningsutveckling i nästa konjunkturuppgång och förbättrar förutsättningarna för en god rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är nödvändigt för en kraftfull sysselsättningsökning. Ett förstärkt jobbskatteavdrag minskar därmed risken för att arbetslösheten biter sig fast på en hög nivå. Sammantaget medför en förstärkning av jobbskatteavdraget högre sysselsättning på kort sikt och inte minst på lång sikt eftersom drivkrafterna till arbete ökar. Utskottet vill i sammanhanget framhålla att det vid en jämförelse mellan en förvärvsarbetande och en pensionär med samma bruttoinkomst många gånger krävs ett jobbskatteavdrag för att nettoinkomsten ska bli likvärdig. Anledningen är att det stora flertalet förvärvsarbetande regelmässigt har resekostnader som

faller under avdragsgränsen och andra kostnader för inkomstens förvärvande. Därutöver tillkommer som regel a-kasseavgift och ofta avgift till en fackförening.

Utskottet delar regeringens bedömning att *jobbskatteavdraget* för personer som vid beskattningsårets ingång inte har fyllt 65 år bör förstärkas med 10 miljarder kronor inom ramen för ett fjärde steg och att den nuvarande skattelättnaden för personer som vid beskattningsårets ingång har fyllt 65 år bör förstärkas i ett andra steg med 3,5 miljarder kronor.

När det gäller förslagen om en avtrappning av *jobbskatteavdraget* och om skärpt progressivitet i skatteskalen finns det enligt utskottets mening inte anledning att överväga en sådan förändring. Marginalskattehöjningar inverkar negativt på arbetsviljan och motverkar den utveckling som enligt utskottets mening är önskvärd och nödvändig om Sverige ska klara att upprätthålla en rättvis, generös och offentlig finansierad välfärd.

Beträffande skattelättnaden för utländska nyckelpersoner anser utskottet fortfarande att dessa regler bör behållas så länge Sveriges grannländer bibehåller motsvarande regelverk.

Motionärerna lägger gemensamt fram ett förslag om att skattereduktionen för husarbete ska ersättas med en tidsbegränsad skattereduktion för *ROT-arbete* i syfte att stimulera sysselsättningen inom byggsektorn. Utskottet vill framhålla att de relativt sett höga skatterna på arbete i Sverige har medfört att det ekonomiska utrymmet för hushållen att köpa tjänster såsom städning, barnpassning och trädgårdsskötsel liksom hantverkstjänster för ROT-arbeten varit litet och att detta har lett till att en stor del av hushållsarbetet har utförts av hushållen själva eller genom köp på den svarta marknaden. De negativa effekterna av skatteundraganden är många. Förutom att skattebördan vältras över på andra skattskyldiga medför fusket att konkurrensen snedvrids och att seriösa näringsidkare riskerar att slås ut av skattefusande konkurrenter. Ytterligare effekter vid utnyttjande av svart arbetskraft är bl.a. att sjukpenning och andra ersättningar inte kan beräknas utifrån lönen. Om vissa skattskyldiga kan skjuta över sin del av skatte- och avgiftsbördan på andra rubbas dessutom respekten för den demokratiska beslutsordningen. En utgångspunkt vid utformningen av skattereduktion har därför varit att skattereduktionen ska ges för tjänster som hushållen utför själva eller köper svart i större omfattning. Genom en lägre skatt på marknadsproducerat hushållsarbete ökar individens möjligheter att arbeta med det han eller hon är bäst på. I stället för att utföra hemarbetet själv köper individen tjänsten och kan använda den frigiorda tiden till att öka antalet arbetade timmar på marknaden. Den reducerade skatten på hushållsarbete har således ökat arbetsutbudet och gör det lättare för den vita marknaden för hushållsarbete att konkurrera med den motsvarande svarta marknaden. Grupper med en svag ställning på arbetsmarknaden kan få vita arbeten med allt vad det innebär i form av pensionsrätt, sjukpenning etc. Fler korttidsutbildade kommer in på arbetsmarknaden, och såväl kvinnor som män får ökade möjligheter att kombinera familjeliv

och arbetsliv på lika villkor. Genom att hushållen marknadsarbetar i större utsträckning, svartjobb omvandlas till vita jobb och sysselsättningen ökar i grupper med relativt hög arbetslöshet förbättras resursutnyttjandet i ekonomin samtidigt som fler grupper i samhället stärker sin yrkesposition och ekonomiska situation. Det handlar enligt utskottets mening om en långsiktig och strukturell åtgärd som är nödvändig om man, som utskottet, ser allvarligt på svartarbete och dess följder i form av otrygga jobb, brister i försäkringsskydd, obefintligt konsumentskydd etc. Utvidgningen av det permanenta husavdraget till ROT-arbete och övergången till den s.k. fakturametoden har förstärkt effekten ytterligare. Utskottet avstyrker därför bestämt förslagen om att skattereduktionen för husarbete ska ersättas med en tillfällig stimulans för byggsektorn.

Regeringens politik för full sysselsättning och en varaktig ökning av antalet arbetade timmar innehåller också åtgärder som syftar till att göra det lättare för arbetsgivare att anställa. En av dessa åtgärder gäller den *särskilda löneskatten* och innebär att äldre undantas från den i syfte att göra det mer attraktivt för företagen att behålla och nyanställa äldre medarbetare. I motionen från Vänsterpartiet föreslås att detta undantag slopas eftersom alla inte har möjlighet att fortsätta att arbeta efter att man uppnått 65 år. Enligt utskottets uppfattning är avsikten inte att skapa en förmån för de berörda utan i stället att stimulera till fortsatt deltagande i arbetslivet för att stärka Sveriges möjligheter att möta de påfrestningar som den demografiska utvecklingen kommer att leda till. Utskottet anser att detta undantag bör behållas.

Utskottet är inte berett att skapa ett skatteundantag som syftar till att cyklar ska kunna erhållas som en skattefri löneförmån. Ett sådant undantag leder till gränsdragnings- och kontrollproblem och kan kritiserars från fördelningspolitisk synpunkt eftersom det är en levnadskostnad som skattesubventioneras. Det är inte rimligt att anställda ska få sina levnadskostnader subventionerade samtidigt som andra grupper lämnas utanför.

Utskottet har hösten 2007 medverkat till att avdraget för ökade levnadskostnader vid *dubbel bosättning* förändrats i syfte att underlätta rörligheten på bostadsmarknaden och bidra till att förstärka möjligheterna till regional utveckling. Förutsättningarna för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning förtydligades och förenklades, och tidsgränserna för avdrag för ökade levnadskostnader vid dubbel bosättning förlängdes. De nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 2008. Utskottet är inte berett att i dagsläget tillstyrka någon förändring av dessa regler och avstyrker därför motionsyrkandet.

Med det anförda och då utskottet inte heller i övrigt är berett att tillstyrka de förslag som läggs fram i motionerna avstyrker utskottet de aktuella motionsyrkandena.

Skatter på kapitaläggande – kapital och egendomsskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar de bedömningar som regeringen redovisar i fråga om skatter på kapitaläggande och avstyrker motionsyrkanden om att förmögenhetsskatten ska återinföras och att boendebeskattningen ska ändras.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Inledning

Två framträdande förändringar i beskattningen av kapital och andra tillgångar som har genomförts under mandatperioden är att förmögenhetsskatten har avskaffats och att den statliga fastighetsskatten på boendet har ersatts med en kommunal fastighetsavgift.

Slopandet av förmögenhetsskatten beslutades av riksdagen hösten 2007 och gavs verkan fr.o.m. den 1 januari 2007 (prop. 2007/08:26, bet. 2007/08:SkU15, rskr. 2007/08:92). Förmögenhetsskatt togs dessförinnan ut med 1,5 % av den skattepliktiga förmögenheten över ett fribelopp om 1,5 miljoner kronor för enskilda fysiska personer och 3 miljoner kronor för sambeskattade par. Sambeskattade föräldrar respektive ensamföräldrar sambeskattades med sina hemmavarande barn under 18 år. Juridiska personer var med några få undantag inte skattskyldiga till förmögenhetsskatt.

I och med slopandet av förmögenhetsskatten och den därtill knutna gamla begränsningsregeln utmönstrades de sista resterna av sambeskattning i skattesystemet.

Den statliga fastighetsskatten på småhus och bostadsdelen i hyreshus ersattes den 1 januari 2008 av en kommunal fastighetsavgift (prop. 2007/08:27, bet. 2007/08:SkU10, rskr. 2007/08:90). För småhus bestämdes fastighetsavgiften till 6 000 kr per värderingsenhet, dock högst 0,75 % av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften för bostadsdelen i hyreshus bestämdes till 1 200 kr per bostadslägenhet, dock högst 0,4 % av taxeringsvärdet. Fastighetsavgiften ska årligen räknas upp med utvecklingen av inkomstbasbeloppet. För 2010 kan avgiftsnivåerna beräknas bli uppräknade till 6 387 kr respektive 1 277 kr.

Den sänkning av fastighetsskatteuttaget som skedde i och med övergången till systemet med en kommunal avgift 2008 finansieras inom bostadssektorn genom förändringar i beskattningen av kapitalvinster på bostäder. Kapitalvinstskatten för privatbostäder har höjts från 20 % till 22 %, ett tak på 1,6 miljoner kronor för uppskovsbelopp har införts och uppskovsbeloppen har räntebelagts med ett belopp motsvarande 0,5 % av uppskovsbeloppet.

Uttaget av kommunal fastighetsavgift har begränsats för pensionärer och personer som får sjuk- eller aktivitetsersättning (prop. 2007/08:156, bet. 2008/09:SkU3).

Budgetpropositionen

Omläggningen till en kommunal fastighetsavgift medförde att ägare av tomtmark med småhus som värderats till mindre än 50 000 kr och som därmed saknar byggnadsvärde även fortsättningsvis skulle vara kvar i systemet med fastighetsskatt. Detsamma kom att gälla för tomtmark som visserligen är bebyggd med ett småhus men där byggnaden inte ägs av samma person som äger marken. Det typiska exemplet på en sådan tomt är en arrendetomt med ett hus på s.k. ofri grund. I budgetpropositionen (*avsnitt 7.2.3.1 Vissa fastighetsrättsliga frågor*) redovisar regeringen ett kommande förslag som syftar till att undanröja skillnader i beskattningen beroende på värdet på en bostadsbyggnad och formen för ägandet och att boende i dessa boendeformer inte kunnat omfattas av den skattereduktion för fastighetsavgift som gäller för pensionärer. För att finansiera avskaffandet av statlig fastighetsskatt för de aktuella fastigheterna bör taket för uppskottsbelopp vid kapitalvinstbeskattning sänkas från 1,6 miljoner kronor till 1,45 miljoner kronor. Skatteutskottet kommer inom kort att påbörja behandlingen av regeringens förslag till de lagändringar som behövs (prop. 2009/10:33).

I budgetpropositionen redovisar regeringen ytterligare några lagförslag som är avsedda att behandlas i riksdagen under hösten. Det gäller anpassning till internationella förhållande av uttag av stämpelskatt vid partiell delning och vid förfaranden enligt utländsk rätt som motsvarar partiell delning av bolag (*avsnitt 7.2.3.2 Stämpelskatt vid vissa förvärv*). Även detta lagförslag (prop. 2009/10:9) kommer inom kort att behandlas av skatteutskottet. Vidare redovisas ett lagförslag som innebär att den som flyttar från Sverige till ett annat land inom EES-området inte ska beskattas i samband med utflyttningen för vinst på andelar för vilka beskattningen tidigare skjutits på framtiden med tillämpning av reglerna för andelsbyten. (*avsnitt 7.2.3.3 Beskattning av andelsbyten vid utflyttning*). Lagförslaget har nyligen lämnats till riksdagen (prop. 2009/10:24).

I avsnittet om kapital och egendomsskatter redovisar regeringen även den pågående beredningen av två nyligen avslutade utredningar: Stiftelse- och föreningsskatteutredningen (SOU 2009:65) och Gåvoincitamentsutredningen (SOU 2009:59). Båda utredningarna är för närvarande föremål för remissbehandling. En huvudsaklig uppgift för den förstnämnda utredningen har varit att utarbeta ett modernt och ändamålsenligt system för beskattningen av stiftelser och föreningar med enkla och likformiga regler. Gåvoincitamentsutredningen har i enlighet med sina direktiv lagt fram förslag till lagregler för en modell för skattereduktion för fysiska och juridiska personer för gåvor till forskning och ideell verksamhet.

Motionerna

I två motioner föreslås ett återinförande av förmögenhetsskatten.

Enligt *Socialdemokraternas* motion Fi260 yrkande 14 av Mona Sahlin m.fl. (s) ska förmögenhetsskatt tas ut med 1 % på en förmögenhet över 2 miljoner kronor för ensamstående och 4 miljoner kronor för sammanboende. Uttaget av förmögenhetsskatt ska vara högst 5 miljoner kronor för ensamstående och 10 miljoner kronor för tvåpersonershushåll. Begränsningsregler ska införas för att hindra att sammanlagt mer än 60 % av inkomsten går bort i skatt. Det ska även finnas en begränsning av uttaget av förmögenhetsskatt på fastigheter. Tillgångar i företag ska med vissa undantag vara fria från förmögenhetsskatt. Förslaget beräknas öka budgetens inkomstsida med 3,4 miljarder kronor årligen 2010–2012.

Enligt *Vänsterpartiets* motion Fi299 yrkande 18 av Lars Ohly m.fl. (v) ska förmögenhetsskatt tas ut med skattesatsen 0,75 % på fastigheter och 1,5 % på övriga skattepliktiga tillgångar. Ett fribelopp om 1,5 miljoner kronor ska gälla för ensamstående och 3 miljoner för sammanboende. Förslaget beräknas öka budgetens inkomstsida med 3,8 miljarder kr. årligen 2010–2012.

I sina budget- och skattemotioner presenterar *Socialdemokraterna*, *Vänsterpartiet* och *Miljöpartiet* ett gemensamt förslag till *ändringar i boendebeskattningen*. Det är motionerna Fi260 yrkande 32 av Mona Sahlin m.fl. (s), Fi261 yrkande 16 och Fi299 yrkande 17 av Lars Ohly m.fl. (v) samt Fi262 yrkande 13 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp).

När det gäller enklare bostadshus och bostadshus på ofri grund delar motionärerna regeringens bedömningar men anser att finansieringen inte bör göras inom uppskovssystemet utan inom ramen för den samlade beskattningen av kapital och fastigheter. Motionärernas förslag till ändringar i boendebeskattningen innebär att en fastighetsskatt om 1 % ska införas på villor med taxeringsvärden över 4,5 miljoner kronor. Begränsningsregeln ska utvidgas så att fler med små inkomster får sänkt fastighetsskatt. Fastighetsskatten för hyreslägenheter och bostadsrätter ska enligt förslaget sänkas från 0,4 % till 0,22 %, och neutraliteten mellan olika boendeformer ska utredas. Motionärerna vill även, som ett första steg, slopa räntebeläggningen av bostadsuppskov för belopp lägre än 200 000 kr. Räntebeläggningen av uppskov bör enligt motionärerna successivt tas bort, om det statsfinansiella läget tillåter det och det kan finansieras på ett fördelningspolitiskt acceptabelt sätt. I den föreslagna omläggningen ingår också ett förslag om att höja kapitalvinstskatten vid avyttring av bostaden från 22 % till 23 %.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömningar i fråga om behovet av ändringar i reglerna om den kommunala fastighetsavgiften (*avsnitt 7.2.3.1 vissa fastighetsrättsliga frågor*) och övriga redovisade bedömningar (*avsnitten 7.2.3.2 Stämpelskatt vid vissa förvärv och 7.2.3.3 Beskattnings av andelsbyten vid*

utflyttning). Som redovisats ovan kommer skatteutskottet inom kort att påbörja behandlingen av de lagförslag som behövs för att genomföra åtgärderna.

Utskottet tar starkt avstånd från Socialdemokraternas och Vänsterpartiets respektive förslag om ett *återinförande av förmögenhetsskatten*. Alltför ofta har svenska uppfinningar och innovationer – en viktig faktor bakom investeringsnivån – kommersialiserats i andra länder och lett till nya jobb utomlands i stället för i Sverige. Bristen på riskvilligt kapital, bl.a. orsakad av det tidigare höga svenska skatteuttaget på kapital i form av förmögenhetsskatt, har bidragit till denna negativa utveckling. Avskaffandet av förmögenhetsskatten var därför av grundläggande betydelse i den satsning på företagande och för att stimulera viljan att investera i Sverige som präglar arbetet under mandatperioden.

Förutom nämnda olägenheter med förmögenhetsskatten var den också en skatt med stora tekniska brister. Tillgångar behandlades inte likformigt, vilket gav upphov till kryphål som uppmuntrade till skatteplanering, framför allt bland dem med stora kapitaltillgångar och resurser. Skattebasutredningen konstaterade i betänkandet *Våra skatter* (SOU 2002:47) att den smala basen för förmögenhetsskatten till följd av många undantag och nedsättningar skapade starka incitament till rent skattebetingade beslut hos hushåll och i företag, såväl legala som illegala.

De regler som syftade till att lyfta bort arbetande kapital i företag från förmögenhetsskatten gav upphov till besvärliga gränsdragningsproblem. Kapital som i själva verket var avsett för näringsverksamheten riskerade att bli behandlat som ägarens egen kapitalplacering vid förmögenhetsbeskattningen. Detta kunde bli påtagligt hämmande vid tillfällen då likviditeten i ett litet företag var högre än vanligt, t.ex. till följd av omstruktureringar. Någon tillfredsställande lösning för att komma till rätta med den typen av gränsdragningsproblem hade inte varit möjligt att åstadkomma, eftersom det alltid måste till bedömningar i varje enskilt fall där Skatteverket och den skattskyldige kunde ha olika uppfattningar. Förmögenhetsskatten gav även upphov till problem för boende i egna hem med snabbt stigande taxeringsvärden, inte minst för personer som betalat av sina småhus och därför måste börja betala förmögenhetsskatt.

Sammanfattningsvis vill utskottet mycket bestämt avråda från ett återinförande av förmögenhetsskatten och avstyrker motionerna Fi260 yrkande 14 och Fi299 yrkande 18.

Vad gäller förslaget från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet om olika *ändringar i boendebeskattningen* vill utskottet framhålla att den förutvarande statliga fastighetsskattens konstruktion med dess starka koppling till taxeringsvärdet gjorde att skatten i samband med kraftigt stigande marknadspriser ledde till en oacceptabelt hög och snabbt ökande skattebörda som för många kunde bli förödande för boendekonomin. För att komma till rätta med de värsta olägenheterna infördes successivt olika former av utjämnings- och begränsningsregler. I likhet med den

numera slopade förmögenhetsskatten och de begränsningsregler som var kopplade till den komplicerades begränsningsreglerna för fastighetsskatten genom att de byggde på sambeskattnings på hushållsnivå.

Genom systemet med en kommunal fastighetsavgift har skatteuttaget på boendet sänkts samtidigt som avgiftens konstruktion gör att de avgiftsskyldiga bättre kan förutse kostnaderna för det egna boendet även på längre sikt. Oppositionspartiernas förslag till ändringar i boendebeskattningen har inte klargjorts i sina detaljer, men redan som förslaget har presenterats i motionerna framgår att det åtminstone delvis innebär återgång till det tidigare systemet. För dem som skulle drabbas av de föreslagna skärpningarna i det årliga skatteuttaget uppstår – förutom det högre skatteuttaget – samma problematik med oförutsebarhet som var kännetecknande för den tidigare statliga fastighetsskatten på boendet. Förslaget är till sin utformning sådant att det kan ses som ett första steg till ett återinförande av den tidigare fastighetsskatten, något som skulle drabba betydligt fler personer än enligt förslagets nuvarande utformning. Utskottet noterar också att motionärerna redan har tagit ställning för att skärpa beskattningen av vinster vid försäljning av egna hem och bostadsrätter och att minska det procentuella skatteuttaget för vissa boendeformer utan att först avvakta den utredning av neutraliteten i beskattningen av olika boendeformer som de vill genomföra. Trots svårigheterna att administrera dagens uppskovssystem med de geografiska utvidgningar som varit nödvändiga för att tillgodose EG-rätten vill motionärerna också påbörja ett arbete med att göra uppskovssystemet än mer attraktivt. Detta är inte förenligt med ambitionerna att förenkla skattesystemet och att på sikt undvika olika uppskovsregler i skattesystemet. De riktlinjer för skattepolitiken som antagits av riksdagen innebär – förutom en strävan mot enklare regler – bl.a. att beskattning ska ske i nära anslutning till inkomsttillfället, och att på inkomstskatteområdet bör på sikt olika inslag av s.k. uppskjuten beskattning undvikas (prop. 2007/08:100 avsnitt 5.3, bet. 2007/08:FiU20, rskr. 2007/08:259).

Sammanfattningsvis anser utskottet att motionärernas förslag om olika förändringar i boendebeskattningen inte kan tillgodose de krav som bör ställas på en rättvis, förutsebar och administrativt väl fungerande boendebeskattning. Utskottet avstyrker följaktligen motionerna Fi260 yrkande 32, Fi261 yrkande 16, Fi262 yrkande 13 och Fi299 yrkande 17.

Skatter på kapitalanvändning – företagsskatter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar de bedömningar som regeringen redovisar i fråga om företagsbeskattningen och avstyrker motionsyrkandena om höjd bolagsskatt, riskkapitalavdrag, tonnageskatt och uttagsbeskattning av kooperativa vindkraftverk.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Inledning

Under den innevarande mandatperioden har riksdagen beslutat om flera skattesänkningar för företag samtidigt som lagändringar har genomförts i syfte att stoppa viss avancerad skatteplanering. Skattelättnaderna innebär bl.a. att bolagsskatten, liksom expansionsfondsskatten för småföretagen, har sänkts från 28 % till 26,3 %. En rad förbättringar i 3:12-reglerna för fåmansföretag har genomförts, bl.a. att utrymmet för kapitalbeskattad inkomst som baseras på lönesumman har utvidgats och att fler små fåmansföretag ska kunna tillämpa en enkel schablonregel. På momsområdet har redovisningsperioden för momsinsbetalningar för små företag förlängts. Av betydelse för företagandet är också den sänkning av skatteuttaget på löneinkomster och inkomst av enskild näringsverksamhet för framför allt låg- och medelinkomsttagare, dvs. jobbskatteavdraget, som har genomförts i tre steg fr.o.m. hösten 2006 och där förslag om ytterligare en förstärkning av nivån på avdraget aviseras av regeringen.

Budgetpropositionen

I propositionen redovisar regeringen sina bedömningar rörande det fortsatta arbetet med företagsbeskattningen och redovisar översiktligt de lagförslag som riksdagen förväntas behandla under hösten och hur dessa förslag påverkar inkomstberäkningen för staten.

För att förbättra företagsklimatet är det enligt propositionen angeläget att företagsskattereglerna bidrar till en hög investeringsnivå och en snabb produktivitetsutveckling. Därmed främjas även den varaktiga sysselsättningen och BNP. Ett annat syfte är att värna den svenska skattebasen i en alltmer globaliserad värld, samtidigt som Sverige även fortsättningsvis ska vara ett attraktivt land för investeringar och lokalisering av företag. Enligt propositionen bör det tillsättas en företagsskatteutredning för att undersöka olika möjligheter att minska beskattningen av riskkapital i bolagssektorn och därmed göra villkoren mer lika för investeringar som finansieras med eget kapital respektive lånat kapital. Utredningen ska lägga särskild vikt vid att olika åtgärder ska vara hållbara och försvarbara i ett EU-perspektiv (avsnitt 7.2.4.1 *Utredning om företagsbeskattning*).

I propositionen redovisar regeringen de förslag till lagändringar på företagsbeskattningens område som kommer att vara tillgängliga för beslut i riksdagen under hösten.

Dagens system för beskattning av näringsbetingade andelar är asymmetriskt genom att handelsbolagen inte är med, vilket främjar uppkomsten av olika former av skatteupplägg. Vidare har riskkapitalbranschen – där aktörerna inte sällan bedriver verksamhet i handelsbolags- eller kommanditbolagsform – i olika sammanhang lyft fram frågan om att även handelsbolagen borde omfattas av bestämmelserna om skattefrihet för kapitalvinst och utdelning på näringsbetingade andelar. Därför kommer regeringen att lägga fram ett förslag som innebär att andelar i handelsbolag och andelar ägda av handelsbolag infogas i systemet med skattefria utdelningar och kapitalvinster. Lagändringarna har förberetts genom en skrivelse (skr. 2008/09:224) som lämnades till riksdagen den 17 juni 2009 (*avsnitt 7.2.4.2 Skattefria kapitalvinst och utdelning på andelar inom handelsbolagssektorn*).

Ett annat nyligen framlagt förslag som också det tidigare har aviserats i en skrivelse till riksdagen (skr. 2008/09:122), inlämnad den 12 februari 2009, ska komma till rätta med vissa transaktioner via utländska holdingbolag som syftar till att kringgå reglerna om beskattning av kapitalvinster och utdelningar på kvalificerade andelar i fåmansföretag (*avsnitt 7.2.4.3 Ändrade regler om beskattning av vissa penninglån*).

Skatteverket har i samband med sin kontrollverksamhet uppmärksammat att bestämmelserna om kapitaltillskott i flera fall har utnyttjats för att kringgå de spärregler som gäller för att motverka skattebetingad handel med förlustbolag. Detta har framför allt skett genom att en ägarförändring i ett underskotts företag helt eller delvis har genomförts genom en riktad nyemission i syfte att otillbörligt öka förvärvsutgiften. De lagförslag som krävs för att hindra kringgåendet har tidigare aviserats i en skrivelse till riksdagen den 4 juni 2009 (skr. 2008/09:225) och kommer att lämnas till riksdagen senare i höst (*avsnitt 7.2.4.4 Ändrade regler om beskattning av underskotts företag*).

Mot bakgrund av vissa avgöranden i Regeringsrätten bör det enligt propositionen införas särskilda regler som ger svenska moderföretag en möjlighet att i vissa begränsade fall att dra av en slutlig förlust hos ett utländskt dotterföretag som hör hemma inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) (*avsnitt 7.2.4.5 Regler om avdrag för slutliga förluster i utländska dotterföretag*).

Ett annat förslag innebär att det införs ett särskilt förfarande genom vilket Skatteverket kan lämna besked om framtida prissättning av internationella transaktioner mellan parter som är i ekonomisk intressegemenskap (*avsnitt 7.2.4.6 Förfarande för prissättningsbesked vid internationella transaktioner*). Lagförslag har lämnats till riksdagen (prop. 2009/10:17).

För att undvika konflikter mellan svensk rätt och gemenskapsrätten aviserar regeringen lagförslag med justeringar i reglerna om återföring av avsättningar till periodiseringsfond och om uttagsbeskattning när Sverige

förlorar beskattningsrätten på grund av ett skatteavtal (*avsnitt 7.2.4.7 Anstånd med inbetalning av skatt i samband med uttagsbeskattning, m.m.*). Ett lagförslag har numera lämnats till riksdagen (2009/10:39).

Motionerna

I *Socialdemokraternas* motion Fi260 yrkande 19 av Mona Sahlin m.fl. förordas ett *riskkapitalavdrag* för den som investerar i ett nystartat företag. Avdrag ska kunna göras med 20 % av det investerade beloppet, dock maximalt 100 000 kr. Beloppet ska enligt förslaget kunna dras av mot skatt på inkomst av tjänst, fastighetsskatt och den förmögenhetsskatt som partiet vill införa. Enligt motionärerna kan alternativa förslag till teknisk lösning övervägas. För budgetåret 2010 vill motionärerna avsätta 500 miljoner kronor för ändamålet. De kan tänka sig ett permanent avdrag om det visar sig fungera väl. Enligt samma motion, yrkande 20, bör riksdagen i ett tillkännagivande till regeringen begära att ett förslag om *tonnageskatt* ska tas fram snarast samtidigt som problematiken kring den latenta skatteskulden till följd av avskrivningar m.m. vid en övergång till tonnagebeskattning får sin lösning.

I *Vänsterpartiets* motion Fi299 yrkande 19 av Lars Ohly m.fl. föreslås *höjd bolagsskatt* till 28 %, vilket beräknas öka budgetens inkomstsida med 6,8 miljarder kronor årligen 2010–2012. Bland förändringar på utgiftssidan som partiet i samma motion föreslår inom ramen för en sådan åtgärd, finns bl.a. ett förslag till skattereduktion för forskningsåtgärder i företag med upp till 250 anställda med högst 35 % av företagets kostnader upp till ett tak på 2,8 miljoner kronor (yrkande 20). Sistnämnda förslag finns även i motion Sk412 yrkande 4 av Marie Engström m.fl. (v).

Miljöpartiets motion Fi262 yrkande 18 i denna del innehåller ett förslag om slopad *uttagsbeskattning* av kooperativt ägda vindkraftverk för vilket partiet vill avsätta 10 miljoner kronor för nästa budgetår.

Utskottets ställningstagande

Utskottet ser mycket positivt på det utredningsarbete som regeringen aviserar (*avsnitt 7.2.4.1 Utredning om företagsbeskattning*) och delar de bedömningar i övrigt som redovisas i fråga om höstens lagstiftningsarbete inom företagsbeskattningens område (*avsnitten 7.2.4.2 Skattefri kapitalvinst och utdelning på andelar inom handelsbolagssektorn, 7.2.4.3 Ändrade regler om beskattning av vissa penninglån, 7.2.4.4 Ändrade regler om beskattning av underskottsföretag, 7.2.4.5 Regler om avdrag för slutliga förluster i utländska dotterföretag, 7.2.4.6 Förfarande för prissättningsbesked vid internationella transaktioner och 7.2.4.7 Anstånd med inbetalning av skatt i samband med uttagsbeskattning, m.m.*). De lagförslag som regeringen återkommer med och i vissa fall redan har lämnat till riksdagen kommer att beredas av skatteutskottet under hösten.

Utskottet har med intresse noterat det socialdemokratiska förslaget om ett *riskkapitalavdrag*, något som även ligger i linje med alliansregeringens ambitioner på detta område. Emellertid framgår det av redovisningen i budgetpropositionen att det ligger inom ramen för det utredningsarbete som regeringen aviserar att undersöka olika möjligheter att minska beskattningen av riskkapital i bolagssektorn. Det finns därför inte ett behov av ett tillkännagivande till regeringen i frågan. Utskottet avstyrker därför yrkande 19 i motion Fi260.

När det gäller de förslag om *höjd bolagsskatt m.m.* som finns i Vänsterpartiets motion Fi299 yrkandena 19 och 20 samt i motion Sk412 yrkande 4 vill utskottet erinra om att riksdagen fr.o.m. innevarande år har sänkt bolagsskattesatsen från 28 % till 26,3 % med hänvisning till att Sverige sedan 2004 har haft en högre bolagsskatt än EU-genomsnittet. Det beslutet bör självfallet ligga fast. Utskottet avstyrker följaktligen Vänsterpartiets förslag om höjd bolagsskatt och den skattereduktion som partiet vill finansiera inom ramen för en sådan åtgärd.

Beträffande den fråga om *tonnageskatt* som tagits upp i den socialdemokratiska motionen Fi260 yrkande 20 vill utskottet hänvisa till tidigare tillkännagivande. Utskottet anser att det är angeläget att beredningen av frågan kan slutföras skyndsamt och har tidigare förutsatt också att regeringen ska beakta vad kommissionen anfört i de strategiska målen för sjöfarten fram till 2018 som presenterades den 21 januari 2009. Utskottet utgår från att frågan ska kunna få sin lösning utan att riksdagen ska behöva besluta om ännu ett tillkännagivande till regeringen och avstyrker motionsyrkandet.

Det förslag om slopad *uttagsbeskattning* av vindkraftverk som drivs i kooperativ form som finns i Miljöpartiets motion Fi262 yrkande 18 angår principiellt centrala frågor om skattesystemets grundläggande struktur och aktualiserar även EG-rättsliga statsstödsaspekter, eftersom ett skatteundantag skulle öppna möjlighet för ägare till en viss specifik näringsverksamhet att tillgodogöra sig värdet av företagets produktion helt eller delvis utan inkomstbeskattning. Redan i dag är berörda kooperativa föreningar positivt särbehandlade i skattesystemet, bl.a. genom att de i jämförelse med aktiebolag är enkelbeskattade, men den särbehandlingen avser all kooperativ verksamhet utan hänsyn till verksamhetsinriktning. Utskottet kommer under våren att ta upp ett flertal motionsvägen väckta förslag om uttagsbeskattning. Utskottet anser det inte motiverat att med anledning av motionsyrkandet här gå närmare in på dessa frågeställningar. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Effektivare skatter på klimat- och energiområdet

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning angående miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att miljöskatter och andra ekonomiska styrmedel är av central betydelse för att Sveriges mål på klimat- och energiområdet ska kunna nås. Styrmedel ska utformas på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt och med hänsyn till medborgarnas förutsättningar. Skattesystemet på klimat- och energiområdet bör förändras så att det blir mer träffsäkert och ändamålsenligt.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning.

Höjd koldioxidskatt och slopad avfallsförbränningsskatt, m.m.

Utskottets ställningstagande i korthet

Utskottet delar regeringens bedömningar om höjd koldioxidskatt, slopad avfallsförbränningsskatt, indexering och om höjd energiskatt på dieselolja. Utskottet avstyrker motionsförslag om högre koldioxidskatt, att avfallsförbränningsskatten ska behållas, förändrad indexomräkning av koldioxid- och energiskattesatserna, sänkt fordonsskatt på landsbygden, ett restitutionsförfarande för busstrafiken och slopad skatt på trafikförsäkringspremier för bus-sar.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer i *avsnitt 7.2.5.2 Höjning av koldioxidskatten* att den generella koldioxidskatten bör höjas med 1 öre per kilo koldioxid för att finansiera slopandet av den s.k. avfallsförbränningsskatten fr.o.m. den 1 oktober 2010 (*avsnitt 7.2.5.17*).

Den årliga omräkningen av koldioxid- och energiskattesatserna motsvarande förändringar i konsumentprisindex för 2010 görs genom ändringar av skattesatserna i lagen (1994:1776) om skatt på energi (*avsnitt 7.2.5.15*).

Efter höjningen med 1 öre per kilo koldioxid och den årliga justeringen enligt konsumentprisindex uppgår den generella koldioxidskatten till 105 öre per kilo koldioxid 2010. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010.

För 2010 medför indexsänkningen att skatten på bensin bör sänkas med 4 öre per liter (5 öre inklusive mervärdesskatt). Höjningen av koldioxidskatten med motsvarande 1 öre per kilo koldioxid motsvarar 2 öre per liter bensin (2,5 öre inklusive mervärdesskatt). Sammanlagt bör alltså benskatten sänkas med 2 öre per liter (2,5 öre inklusive mervärdesskatt).

Regeringen bedömer i *avsnitt 7.2.5.13 Höjd energiskatt på dieselolja* att energiskatten på dieselolja bör höjas, utöver den sedvanliga årliga indexomräkningen, i två steg med sammanlagt 40 öre per liter. En första höjning med 20 öre per liter bör träda i kraft den 1 januari 2011 och en andra höjning med 20 öre per liter den 1 januari 2013.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i motion Fi260 yrkande 21 av Mona Sahlin m.fl. att koldioxidskatten höjs med 6 öre mer än regeringens, vilket motsvarar en höjning av bensinpriset med 15 öre. Höjningen kompenseras med höjt reseavdrag. Enligt motionen bör nivån på koldioxidskatten vara sådan att skatten behåller sin styrande funktion med beaktande av fördelingspolitiska och regionalpolitiska konsekvenser.

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 25 av Lars Ohly m.fl. att skatten på bensin höjs med 75 öre under tre år. Koldioxidskatten bör 2010 höjas med 19 öre mer än regeringen föreslagit. Även skatten på diesel bör höjas med 75 öre under tre år. För 2010 föreslås att dieselskatten höjs med 17 öre mer än regeringen föreslagit (yrkande 26). Motionärerna anser vidare att avfallsförbränningsskatten bör vara kvar (yrkande 21). Enligt motionen ska höjda drivmedelsskatter växlas mot sänkt fordonsskatt på landsbygden (yrkande 27) och busstrafiken ska slippa höjda drivmedelskostnader genom ett restitutionsförfarande (yrkande 29) samtidigt som skatten på trafikförsäkringspremier för bussar avskaffas (yrkande 31).

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att koldioxidskatten höjs med 12 öre 2010 och trappas upp till 60 öre 2012. Motionärerna anser att avfallsförbränningsskatten tills vidare bör vara kvar. Indexeringen bör kopplas till BNP-utvecklingen för att skatternas styrande effekt inte ska urholkas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har sedan länge varit negativt till avfallsförbränningsskatten och ansett att den borde avskaffas. Det är enligt utskottets mening tillfredsställande att regeringen föreslår riksdagen detta. Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömningar bl.a. när det gäller koldioxidskatten och

avfallsförbränningsskatten (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, ytr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Riksdagen uttalade i det sammanhanget bl.a. att avfallsförbränningsskatten kan slopas eftersom den inte haft några mätbara miljöeffekter utan endast blivit en pålaga för hushållen.

En höjning av koldioxidskatten ingår som en del i finansieringen av det program för energieffektivisering som regeringen presenterade i 2009 års energipolitiska proposition som riksdagen också ställt sig bakom (prop. 2008/09:163, bet. 2008/09:NU25, rskr. 2008/09:301).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla dessa ställningstaganden.

Utskottet anser att regeringens bedömning när det gäller nivån på koldioxidskatten är väl avvägd och säkerställer en fortsatt hög ambition i den svenska klimatpolitiken. Enligt utskottets mening finns det ingen anledning att förändra reglerna för indexomräkningen av koldioxid- och energiskattesatserna. Utskottet anser också en höjning av energiskatten på dieselolja är motiverad eftersom en styrning av bränsleförbrukningen via skatten på drivmedel är att föredra framför en styrning via fordonsskatten.

Riksdagen har nyligen avslagit motioner om att busstrafiken inte ska belastas med höjda drivmedelsskatter (se bet. 2008/09:FiU1, ytr. 2008/09:SkU1y). Riksdagen har också avslagit motionsyrkanden om sänkt fordonsskatt för dem som lever i glesbygd med motiveringen att nedsättningen av fordonsskatten redan innebär att medborgare och företag med ökade kostnader till följd av långa transportavstånd får en skattesubvention (se bet. 2008/09:SkU26).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla även dessa ställningstaganden.

Skatten på trafikförsäkringspremier infördes den 1 juli 2007 (prop. 2006/07:96, bet. 2006/07:16 och 2006/07:22, rskr. 2006/07:198). Skatten var en del av finansieringen av de skattelättnader som föreslogs i budgetpropositionen för 2007 för att varaktigt öka sysselsättningen.

Utredningen om överföring av vissa socialförsäkringsutgifter till trafikförsäkringen (S 2007:05) ska lämna förslag till regler som möjliggör en överföring av statens kostnader för sjukpenning och sjuk- och aktivitetser-sättning till trafikförsäkringen. Genom skatten på trafikförsäkringspremier kommer fordonsägarna att bära dessa kostnader för de befintliga trafikskadorna och för de framtida trafikskador som uppkommer under den tid som det tar att utreda ett system för överföring av kostnader till trafikförsäkringen.

Utskottet anser att skatten på trafikförsäkringspremier inte bör slopas för bussar.

Utskottet delar sammanfattningsvis regeringens bedömningar och avstyrker samtliga i avsnittet behandlade motioner i motsvarande delar.

Höjd koldioxidskatt för uppvärmningsbränslen m.m. inom vissa sektorer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att koldioxidskatten inom industrin utanför handelssystemet samt jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna bör höjas fr.o.m. 2011 samt att motsvarande höjning görs för dieselolja som förbrukas i viss gruvindustriell verksamhet.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att koldioxidskatten på bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer inom industrin utanför handelssystemet samt jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna bör höjas från dagens 21 % till 60 % av den generella koldioxidskattenivån 2015. Ett första steg, till 30 %, tas 2011. Motsvarande höjningar bör även göras för dieselolja som förbrukas i viss gruvindustriell verksamhet. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2011 respektive den 1 januari 2015.

Enligt propositionen är energikostnadernas andel av de totala kostnaderna för företag utanför handelssystemet generellt låga, med undantag för framför allt växthusnäringen. Det innebär att en högre koldioxidskatt kan tas ut utan att det i någon större utsträckning medför att utsläpp av koldioxid och andra växthusgaser flyttar till andra länder på ett sådant sätt att de globala utsläppen inte minskar.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del, (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, yttr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Utskottet delar regeringens bedömning att incitamenten bör öka för företag inom de aktuella sektorerna att vidta åtgärder som minskar växthusgasutsläppen. Genom åtgärderna bör användningen av fossila bränslen och därigenom utsläppen av koldioxid från de berörda verksamheterna minska.

Ändrad definition av begreppet kraftvärmeproduktion

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om reglerna för att medge koldioxid- och energiskattelättnader för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeproduktion.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att gränsen för att medge koldioxid- och energiskattelättnader för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeproduktion bör sättas vid en verkningsgrad vad gäller el om minst 15 %. Den i dag successivt ökande koldioxidskattelättnaden, för kraftvärmeproduktion med en verkningsgrad vad gäller el om minst 5 % och mindre än 15 %, bör därmed slopas. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att nuvarande regler om en successivt ökande koldioxidskatt för kraftvärmeproduktion i anläggningar som inte omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter inte behövs när avfallsförbränningskatten slopas. Reglerna rör huvudsakligen avfallsförbränningsanläggningar.

Utskottet anser också att gränsen för att medge koldioxid- och energiskattelättnader för bränslen som förbrukas för framställning av värme i kraftvärmeproduktion bör sättas vid en verkningsgrad vad gäller el om minst 15 %.

Nedsättning av koldioxidskatten för energiintensiva företag utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om begränsningsnivån för energiintensiva företag.

Budgetpropositionen

Utöver den generellt lägre skattenivån, som i dag gäller för uppvärmningsbränslen som förbrukas av energiintensiva industriföretag utanför EU:s system för handel med utsläppsrätter, kan företagen få ytterligare nedsättning av koldioxidskatten genom den s.k. 0,8-procentregeln.

Regeringen bedömer att begränsningsnivån i den s.k. 0,8-procentregeln, som omfattar energiintensiva industriföretag samt jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheter, bör fasas ut i två steg. Det första steget bör tas 2011 genom att begränsningsnivån höjs från 0,8 till 1,2 % av de framställda produkternas försäljningsvärde. Därefter bör regeln slopas helt 2015. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2011 respektive den 1 januari 2015.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del, (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, yttr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Utskottet delar regeringens bedömning att även företag som omfattas av 0,8-procentregeln bör få incitament att vidta åtgärder som minskar växthusgasutsläppen. Omställningen från fossila till förnybara bränslen påskyndas genom förslaget på ett varsamt sätt.

Sänkt återbetalning av koldioxidskatt för dieselolja i jordbruks- och skogsbruksmaskiner

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om att sänka återbetalningen av koldioxidskatten för dieselolja i jordbruks- och skogsbruksmaskiner.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att stöd motsvarande den minskade återföringen ska kunna lämnas till den som lever upp till tydliga krav på minskade utsläpp.

Jämför avvikande meningarna 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att nuvarande återbetalning av koldioxidskatten för dieselolja i jordbruks- och skogsbruksmaskiner med 2,38 kr per liter bör sänkas till 2,10 kr per liter 2011, 1,70 kr per liter 2013 och 0,90 kr per liter 2015. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2011, den 1 januari 2013 respektive den 1 januari 2015.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 37 av Lars Ohly m.fl. att den som lever upp till tydliga krav på minskade utsläpp ska kunna få stöd motsvarande den minskade återföringen.

Miljöpartiet för fram ett likalydande förslag i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, yttr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Utskottet delar regeringens bedömning att bränsleförbrukningen och användningen av fossila bränslen i jord- och skogsbruk bör minska. En successiv minskning av den aktuella återbetalningen av koldioxidskatten är ett lämpligt sätt att ge jord- och skogsbrukets företag ökade incitament att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser.

När skatter som i detta fall används som styrmedel minskar behovet av att betala ut stöd för att bidra till att uppnå målen. Utskottet anser att stöd-åtgärder till jord- och skogsbruk bör bedömas från andra utgångspunkter.

Utskottet avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Samordningen mellan ekonomiska styrmedel för anläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att koldioxidskatten bör slopas för bränslen som förbrukas i industrianläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter och att koldioxidskatten för bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar inom handelssystemet bör sänkas till 7 % av den generella koldioxidskattenivån.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utsläppen bör minska innan koldioxidskatten slopas.

Jämför avvikande mening 2 (v).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att koldioxidskatten bör slopas för bränslen som förbrukas i industrianläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Koldioxidskatten för bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar inom handelssystemet bör sänkas till 7 % av den generella koldioxidskattenivån. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2011. Nuvarande nivå om 94 % koldioxidskatt för övriga värmeanläggningar inom handelssystemet bör inte ändras.

Regeringen aviserar strukturella förändringar av energiskatten för uppvärmningsbränslen den 1 januari 2011 (se *avsnitt 7.2.5.12*). I samband med dessa ändringar bör skatteuttaget för bränslen inom handelssystemet anpassas till den nya skattestrukturen. Koldioxidskatten slopas för bränslen som förbrukas i industrianläggningar inom handelssystemet. EU:s minimiskattenivåer iaktas genom den samtidigt införda energiskatten på bränslen. De ändringar som genomförs den 1 januari 2011 medför i stort sett samma beloppsmässiga ändringar i skatteuttaget för de aktuella industriföretagen som tidigare aviserade ändringar skulle ha inneburit 2010.

Regeringen anser att beskattningen av fossila bränslen för värmeproduktion i kraftvärmeanläggningar och andra värmeanläggningar inom handelssystemet ska ligga kvar på nuvarande nivå, eftersom en sänkning riskerar att leda till en ökad användning av fossila bränslen och till att det blir svårare för Sverige att uppfylla sitt mål för andel förnybar energi till 2020. Koldioxidskatten slopas därför inte, utan sätts ned från 15 till 7 % av den generella nivån. Denna nivå och införandet av en energiskatt innebär att det samlade skatteuttaget på eldningsolja i kraftvärmeanläggningar blir i princip detsamma 2011 som under 2009 och 2010.

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 22 av Lars Ohly m.fl. att utsläppen bör minska innan koldioxidskatten slopas för bränslen som förbrukas i industrianläggningar som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del, (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, ytr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Utskottet delar regeringens bedömning att utsläpp av växthusgaser från anläggningar i den handlande sektorn inte bör omfattas av ytterligare nationella styrmedel avseende koldioxidutsläpp. Dubbla styrmedel i form av ännu en nationell koldioxidskatt innebär endast en konkurrensnackdel för svensk industri och bidrar inte till att minska de totala koldioxidutsläppen inom handelssystemet.

Utskottet delar även regeringens bedömning om sänkt koldioxidskatt för bränslen som förbrukas i kraftvärmeanläggningar inom handelssystemet.

Utskottet avstyrker motionen i motsvarande del.

Koldioxidskatt på naturgas och gasol vid drivmedelsanvändning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om en stegvis höjning av koldioxidskatten på naturgas och gasol för drivmedelsanvändning och understryker vikten av att stimulera utbyggnaden av biogas.

Utskottet avstyrker motionsförslaget om en längre anpassningstid.

Jämför avvikande mening 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att koldioxidskatten på naturgas och gasol vid drivmedelsanvändning 2015 bör höjas till den generella koldioxidskattenivån, som i dag motsvarar 105 öre per kilo koldioxid. Höjningarna bör ske stegvis, genom höjningar till belopp som, i stället för dagens 59 % för naturgas och 52 % för gasol, motsvarar 70 % 2011 och 80 % 2013, allt uttryckt i andel av den generella koldioxidskattenivån. De kommande förslagen bör träda i kraft den 1 januari 2011, den 1 januari 2013 samt den 1 januari 2015.

Motionen

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att upptrappningen av koldioxidskatten på naturgas och gasol inleds först 2013 och att full skatt utgår 2017. Motionärerna bedömer att en för snabb upptrappning av koldioxidskatten hotar utbyggnaden av biogasproduktionen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet instämmer med motionärerna att höjningen av koldioxidskatten för naturgas och gasol för drivmedelsanvändning bör ske på ett varsamt sätt. Utskottet ansluter sig till regeringens bedömning att anpassningen till den generella koldioxidskattenivån bör kunna vara genomförd 2015 men vill understryka vikten av att stimulera utbyggnaden av biogas.

Utskottet avstyrker motionen i denna del.

Energiskattelättnader på bibränslen för uppvärmning

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att energiskatt på fasta trädbränslen och skogsindustrins returlutar eller på torv inte bör införas och att skattefrihet tills vidare bör gälla för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. samt för biogas som förbrukas som bränsle för uppvärmning. Utskottet delar också regeringens bedömning att energiskatten på råttolja bör kvarstå.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att torv ska beläggas med koldioxidskatt.

Jämför avvikande meningarna 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att det för närvarande inte är aktuellt att införa energiskatt på fasta trädbränslen som ved, flis, pellets etc. och skogsindustrins returlutar eller på torv. Skattefrihet bör tills vidare fortsätta att gälla för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. samt för biogas som förbrukas som bränsle för uppvärmning. Energiskatten på råttolja kvarstår. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 39 av Lars Ohly m.fl. att koldioxidskattebefrielsen för torv fasas ut under fem år.

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att torv beläggs med koldioxidskatt. Regeringen bör återkomma med lagförslag.

Utskottets ställningstagande

Torv används främst som komplement till andra bränslen i kraftvärmeanläggningar. Torv är klassat som en långsamt förnybar energikälla och därmed undantagen från energi- och koldioxidskatt. Riksdagen har tidigare avslagit liknande motioner med motiveringen att en slopad eller nedsatt koldioxidskatt innebär att torven förlorar en del av sin konkurrensfördel i den handlande sektorn (se bet. 2008/09:SkU26).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande. Utskottet är inte berett att ställa sig bakom motionsförslagen om slopad koldioxidbefrielse för torv.

Utskottet delar regeringens bedömning och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Framtida beskattning av biodrivmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om framtida skattelättnader för biodrivmedel.

Budgetpropositionen

Regeringen anför att eventuella framtida skattelättnader för biodrivmedel bör bedömas när införandet av ett kvotpliktssystem för dessa bränslen övervägs samt i samband med genomförandet av de nya bränslespecifikationerna i bränslekvälitetsdirektivet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning.

Omläggning av energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen efter energiinnehåll

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen bör struktureras om efter bränslets energiinnehåll.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen bör struktureras om efter bränslets energiinnehåll. Utgångspunkten för omläggningen bör vara energiskattesatsen på eldningsolja, som med 2009 års skattesats om 797 kr per kubikmeter motsvarar 8 öre per kilovattimme. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, ytr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300). Riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Utskottet delar regeringens bedömning att förslaget ökar möjligheten att använda energibeskattningen som medel för att nå målen för effektivare energianvändning och andel förnybar energi. Omläggningen stärker också koldioxidskattens styrande effekt i klimathänseende.

Energiskatten på fossila uppvärmningsbränslen m.m. i vissa sektorer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att energiskatt bör införas på fossila bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer i sektorer där energiskatten i dag är noll.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att energiskatt bör införas på fossila bränslen för uppvärmning och drift av stationära motorer i sektorer där energiskatten i dag är noll, dvs. inom industrin, jordbruks-, skogsbruks- och vattenbruksverksamheterna samt för värmeproduktion i kraftvärmeverk. Energiskatten för sådan bränsleförbrukning bör dock sättas till en lägre nivå än förbrukning i övriga sektorer. Den lägre energiskattenivån bör motsvara EU:s minimiskattenivå för lätt eldningsolja. Motsvarande energiskatt införs också för dieselolja som förbrukas i viss gruvindustriell verksamhet. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömning i denna del, (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, yttr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Skattefriheten för vissa biobränslen villkoras av hållbarhetskriterier, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skattefriheten för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. som förbrukas som bränsle för uppvärmning samt för biogas som förbrukas som drivmedel bör villkoras av att bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna i direktivet om förnybar energi.

Pilotprojektdispenser för andra biodrivmedel än biogas ska villkoras av att bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna.

Skattefriheten för biogas ska åstadkommas genom avdrag i den skattskyldiges skattedeklaration eller återbetalning av skatten.

Utskottet understryker betydelsen av pilotprojektdispenser för att påskynda utvecklingen av mer miljövänliga dieselprodukter.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att skattefriheten i lagen om skatt på energi för vegetabiliska och animaliska oljor och fetter m.m. som förbrukas som bränsle för uppvärmning samt för biogas som förbrukas som drivmedel bör villkoras av att bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna i direktivet om förnybar energi. Om skattelättnader i form av s.k. pilotprojektdispenser ges för andra biodrivmedel än biogas bör dessa skattelättnader villkoras av att bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna.

Nuvarande undantag från skatteplikt för biogas bör slopas och skattefriheten för biogas i stället åstadkommas genom avdrag i den skattskyldiges skattedeklaration eller återbetalning av skatten. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning. Utskottet vill understryka betydelsen av pilotprojektdispenser för att påskynda utvecklingen av mer miljövänliga dieselprodukter.

Energiskatteavdrag för havsbaserad vindkraft

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att avdraget för havsbaserad vindkraft ska slopas.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om kompletterande stöd till havsbaserad vindkraft och om att nuvarande stöd ska behållas eller behållas temporärt.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att den avtrappning som inleddes 2004 av avdraget för energiskatt på el som produceras i vindkraftverk bör slutföras genom att avdraget för havsbaserad vindkraft som i dag uppgår till 12 öre per kilovattimme slopas. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010.

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i motion Fi260 yrkande 24 av Mona Sahlin m.fl. att regeringen återkommer med förslag till långsiktigt kompletterande stöd till havsbaserad vindkraft. I avvaktan på detta bör nuvarande stöd behållas.

Vänsterpartiet avvisar i motion Fi299 yrkande 23 av Lars Ohly m.fl. att energiskatteavdraget för havsbaserad vindkraft slopas.

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. likaledes att regeringen bör återkomma med förslag till långsiktigt kompletterande stöd till havsbaserad vindkraft och att nuvarande stöd temporärt bör behållas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har inget att erinra mot att avtrappningen av vindkraftens miljöbonus slutförs i enlighet med kommissionens statsstödsgodkännande och den plan som riksdagen ställde sig bakom 2004 (prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:FiU1, yttr. 2003/04:SkU1y, rskr. 2003/04:42).

Utskottet delar regeringens bedömning och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Fordonsskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning om höjt koldioxidbelopp, skattebefrielse för miljöbilar, justeringar för dieseldrivna personbilar avseende miljöfaktorn och bränslefaktorn i den koldioxidbaserade fordonsskatten, följdändringar i den viktbaserade fordonsskatten för personbilar och tunga bussar och tunga lastbilar, koldioxidbaserad fordonsskatt för lätta lastbilar och bussar samt om sänkt fordonsskatt för tunga elhybridbussar.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om oförändrad utsläppsnivå när koldioxidbeloppet i den koldioxidbaserade fordonsskatten börjar tas ut, nybilsskatt respektive nybilbonus vid nyinköp av nya bilar, oförändrad fordonsskatt för tunga lastbilar, kilometerskatt, slopande av den fiskala basskatten på 360 kr, höjt koldioxidbelopp, en miljöbaserad försäljningsskatt på nya personbilar samt om sänkt fordonsskatt för tunga bussar.

Jämför avvikande meningarna 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer under *avsnitt 7.2.5.18 Ökad koldioxidrelatering i fordonsskatten* att koldioxidbeloppet i den koldioxidbaserade fordonsskatten bör höjas från 15 till 20 kr per gram koldioxid som bilen släpper ut per kilometer. Utsläppsnivån för när koldioxidbeloppet börjar tas ut bör samtidigt höjas från 100 till 120 gram koldioxid per kilometer. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Regeringen bedömer under *avsnitt 7.2.5.19 Skattebefrielse för personbilar med bättre miljöegenskaper* att personbilar med bättre miljöegenskaper bör befrias från fordonsskatt under fem år från det att bilen togs i bruk för första gången. Samma krav som ställdes på en bil för att ägaren ska vara berättigad till miljöbilspremie bör tills vidare gälla även för att en bil ska befrias från fordonsskatt. Ändringen bör träda i kraft den 1 januari 2010 och tillämpas för bilar som tas i bruk fr.o.m. den 1 juli 2009. Från den 1 januari 2011 bör dock bilen uppfylla strängare avgaskrav för att omfattas av skattebefrielsen.

Regeringen bedömer under *avsnitt 7.2.5.20 Justeringar för dieseldrivna personbilar i det koldioxidrelaterade skatteuttaget* att miljöfaktorn för dieseldrivna personbilar bör göras om till ett fast miljö tillägg. Beräkningen av storleken på bränslefaktorn bör ändras så att den bestäms med utgångspunkt i skillnaden i drivmedelsskatt för bensin och dieselolja för en genomsnittlig dieseldriven personbil som kör en genomsnittlig årlig körsträcka. Med anledning av omkalibreringen av bränslefaktorn och med hänsyn till aviserade höjningar av skatten på dieselolja kan faktorn sänkas till 2,55 den 1 januari 2011 och till 2,4 den 1 januari 2013.

Regeringen bedömer under *avsnitt 7.2.5.21 Följdändringar i den viktbaserade fordonsskatten* att fordonsskatten för de bilar som beskattas efter vikt bör höjas för bensindrivna personbilar med ca 3 % och sänkas för dieseldrivna personbilar med 4 % den 1 januari 2011. Fordonsskatten för tunga bussar och tunga lastbilar bör samtidigt sänkas till EU:s minimiskattenivåer för tunga lastbilar. Den 1 januari 2013 bör fordonsskatten för dieseldrivna personbilar sänkas ytterligare med ca 4 %.

Regeringen bedömer under *avsnitt 7.2.5.22 Koldioxidbaserad fordonsskatt för lätta lastbilar och bussar* att lätta lastbilar, lätta bussar och husbilar som tas i bruk för första gången efter 2010 bör inordnas i den koldioxidbaserade fordonsskatten. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2011.

Regeringen bedömer slutligen under *avsnitt 7.2.5.23 Sänkt fordonsskatt för tunga elhybridbussar* att fordonsskatten för tunga elhybridbussar bör sänkas till samma skattenivå som gäller för bensindrivna tunga bussar. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010.

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 32 av Lars Ohly m.fl. när det gäller den koldioxidbaserade fordonsskatten att den fiskala basskatten på 360 kr avskaffas och att koldioxidbeloppet höjs från 15 till 24 kr per gram koldioxid.

Enligt motionen bör vidare en miljöbaserad försäljningsskatt på nya personbilar införas (yrkande 33). Slutligen föreslås att fordonsskatten för tunga bussar sänks till 2000 års nivå för att stimulera kollektivtrafiken (yrkande 30).

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att utsläppsnivån när koldioxidbeloppet i den koldioxidbaserade fordonsskatten börjar tas ut inte ska höjas.

I samma motion avvisas regeringens bedömning om skattebefrielse för personbilar med bättre miljöegenskaper. Motionärerna föreslår i stället att ett system med nybilsskatt respektive nybilsbonus vid nyinköp av nya bilar införs (yrkande 18 delvis).

Motionärerna godtar regeringens bedömning om sänkt fordonsskatt för tunga fordon utom vad gäller tunga lastbilar (yrkande 18 delvis).

Enligt motionen bör slutligen en kilometerskatt för lastbilar ska utredas och införas senast den 1 januari 2012 (yrkande 18 delvis).

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen i samband med behandlingen av regeringens klimatproposition ställt sig bakom regeringens bedömningar i de aktuella avsnitten, (prop. 2008/09:162, bet. 2008/09:MJU28, ytr. 2008/09:SkU9y, rskr. 2008/09:300).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Förslaget om sänkt fordonsskatt för elhybridbussar fanns inte med i klimatpropositionen. Utskottet ser hybridisering med el som en angelägen utveckling för att minska energianvändningen och utsläppen av koldioxid från tunga bussar. Sänkt fordonsskatt kan gynna försäljningen av sådana bussar.

Utskottet delar regeringens bedömning i denna del.

Regeringen redovisade i klimatpropositionen att effekterna av en kilometerskatt hade utretts och att förslaget remitterats. Regeringens slutsats i propositionen var bl.a. att styrningen mot minskade utsläpp sker effektivare inom drivmedelsbeskattningen än genom ett kilometerskatteuttag. Regeringen bedömde bl.a. mot den bakgrunden att det för närvarande inte var aktuellt att införa kilometerskatt. Riksdagen avslög i det sammanhanget motionsförslag om att införa en kilometerskatt för tunga transporter i Sverige.

Riksdagen har nyligen avslagit motionsförslag om att utreda möjligheterna att införa en försäljnings- eller registreringskatt för nya bilar (bet. 2008/09:FiU1, ytr. 2008/09:SkU1y). Genom arbetet på EU-nivå är frågan om registreringskatt ändå aktuell.

Utskottet tillstyrker sammanfattningsvis regeringens bedömningar och avstyrker samtliga motioner i motsvarande delar.

Slopad skatt på gödselmedel

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att skatten på gödselmedel bör slopas.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att skatten på gödselmedel ska behållas och höjas.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att skatten på gödselmedel bör slopas. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010.

Motionerna

Socialdemokraterna anser i motion Fi260 yrkande 22 av Mona Sahlin m.fl. att förslaget bör avvisas. Motionärerna framhåller att jordbruket är den största källan till kväveutsläpp i havet och att det behövs ökade incitament till minskade utsläpp.

Vänsterpartiet anser i motion Fi299 yrkande 24 av Lars Ohly m.fl. att förslaget bör avvisas. I motionen föreslås vidare att skatten på handelsgödsel och bekämpningsmedel höjs med 20 % (yrkande 38).

Miljöpartiet anser i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att förslaget bör avvisas. Skatten bör på sikt höjas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att gödselmedelsskatten bör slopas eftersom den försämrar de svenska lantbrukarnas konkurrensvillkor utan att ha någon större effekt på användandet av gödselmedel.

Utskottet avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Privatinförsel av cigaretter

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att beskattningen av privatinförsel av cigaretter från Lettland bör upphöra.

Budgetpropositionen

Lettland har fr.o.m. den 1 januari 2009 uppnått den fastställda minimibeskattningen av cigaretter inom EU. Regeringen bedömer att beskattningen av privatinförsel av cigaretter från Lettland bör upphöra. Det kommande förslaget bör träda i kraft den 1 januari 2010 men tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2009.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning.

Reklamskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet noterar regeringens bedömning att ytterligare steg i reklamskattens avskaffande för närvarande inte kan tas. Utskottet förutsätter att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer att förutsättningar för finansiering av ytterligare steg i avskaffandet av reklamskatten för närvarande inte föreligger.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar regeringens bedömning att ytterligare steg i reklamskattens avskaffande för närvarande inte kan tas. Utskottet förutsätter dock att reklamskatten avskaffas i kommande förslag från regeringen.

Effektskatt på kärnkraft och fastighetsskatt på vattenkraftanläggningar

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om höjning av fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar och effektskatten på kärnkraft. Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i motion Fi260 yrkande 23 av Mona Sahlin m.fl. att fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar och effektskatten på kärnkraft höjs med 20 %. Enligt motionen har kraftbolagen gjort stora vinster på att sälja el med låga kostnader från vattenkraft. Även effektskatten kan höjas utan direkt effekt på elpriset.

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 40 av Lars Ohly m.fl. att fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar och effektskatten på kärnkraft höjs med 10 % 2010 och höjs ytterligare 2011.

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att fastighetsskatten på vattenkraftanläggningar och effektskatten på kärnkraft höjs.

Utskottets ställningstagande

Av skäl som anförs i motionerna höjdes fr.o.m. den 1 januari 2008 skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer med 24 % till 12 648 kr per megawatt och månad. Fastighetsskatten för vattenkraftverk höjdes samtidigt från 1,2 % till 1,7 %. Tillsammans med den tillfälliga höjningen av skatten med 0,5 % under taxeringsåren 2007–2011 uppgår fastighetsskatten för vattenkraftverk till 2,2 %.

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att skatterna ska höjas på nytt.

Skatt på fluorerade växthusgaser

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att skatt på fluorerade gaser införs.

Jämför avvikande mening 1 (s) och 3 (mp).

Motionerna

Socialdemokraterna föreslår i motion Fi260 yrkande 25 av Mona Sahlin m.fl. att skatt på fluorerade gaser införs i enlighet med Klimatberedningens förslag. Enligt motionen stimulerar skatten utbyte av kyl- och frysanläggningar och luftkonditioneringsanläggningars köldmedium från fluorerade gaser.

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att skatt på fluorerade gaser införs på samma nivå som gäller för industrin som inte omfattas av utsläppshandeln.

Utskottets ställningstagande

Utredningen om skatt på fluorerade växthusgaser (Fi 2008:11) har nyligen avlämnat betänkandet SOU 2009:62 Skatt på fluorerade växthusgaser. Förslagen bereds för närvarande i Regeringskansliet.

Utskottet anser att regeringens arbete inte ska föregripas och avstyrker motionerna i motsvarande delar.

Trängselskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att trängselskatten ska användas till förbättringar av kollektivtrafiken, att Essingeleden ska beläggas med trängselskatt och att skatten ska räknas upp med inflationen.

Jämför avvikande mening 3 (mp).

Motionen

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att intäkterna från trängselskatten i Stockholm ska användas för förbättringar av kollektivtrafiken. Essingeleden bör beläggas med trängselskatt. Slutligen föreslås att skatten årligen ska räknas upp med inflationen.

Utskottets ställningstagande

Trängselskatt i Stockholm infördes under 2007. Överskottet ska användas till väginvesteringar i Stockholmsregionen. Under 2010 beräknas det överskott som kan användas för investeringar uppgå till 410 miljoner kronor.

Riksdagen avslög senast under förra riksmötet motioner om att trängselskatten i Stockholm ska användas för förbättringar av kollektivtrafiken och att Essingeleden bör beläggas med trängselskatt (bet. 2008/09:FiU1, yttr. 2008/09:SkU1y).

Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande och avstyrker motionen i motsvarande del. Utskottet avstyrker även förslaget om att inflationsskydda trängselskatten.

Lotteriskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om höjd lotteriskatt.

Jämför avvikande mening 2 (v).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 41 av Lars Ohly m.fl. att lotteriskatten höjs. Enligt motionen var den sänkning av skatten som gjordes 2008 inte befogad och Vänsterpartiet gjorde en annan bedömning än regeringen beträffande ATG:s utveckling.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen avslagit motsvarande yrkande från Vänsterpartiet (bet. 2008/09:FiU1, yttr. 2008/09:SkU1y). Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Från den 1 januari 2008 sänktes lotteriskatten från 36 % till 35 % av den behållning som återstår sedan de sammanlagda vinster som betalats ut till vinnarna i lotteriet räknats av från de sammanlagda inkomsterna. Detta skedde mot bakgrund av att intäkterna från trav- och galoppsporten under senare tid minskat. Genom ändringen återställdes lotteriskatten till den nivå som den hade före den 1 juli 1997 (prop. 2007/08:11, bet. 2007/08:SkU17, rskr. 2007/08:89).

Utskottet avstyrker motionen i motsvarande del.

Flygskatt

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om att införa flygskatt och om att frågan ska utredas.

Jämför avvikande meningarna 2 (v) och 3 (mp).

Motionerna

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 35 av Lars Ohly m.fl. att en klimatskatt införs på inrikesflyg. Skatten införs som en schabloniserad start- och landningsavgift.

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att en koldioxidskatt på flyget utreds. I avvaktan på förslag föreslås en tillfällig skatt per passagerare som ger motsvarande effekt för konsumenten. Skatten bör vara 300 kr för enkel inrikes resa och resa i Europa och 600 kr för enkel resa utanför Europa.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har även i denna fråga nyligen avlagit motsvarande motionsförslag från Miljöpartiet och Vänsterpartiet (bet. 2008/09:FiU1, yttr. 2008/09:SkU1y). Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

Inom EU pågår ett arbete med att fr.o.m. 2012 inkludera flyget i gemenskapens utsläppshandelssystem. Mot den bakgrunden anser utskottet att det inte finns anledning att initiera en utredning om utformningen av en koldioxidskatt på flygbränsle eller att införa en klimatskatt eller tillfällig skatt per passagerare på inrikesflyg.

Utskottet avstyrker motionsförslagen i motsvarande delar.

Skatt på alkohol

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om en tilläggsskatt på alkohol. Jämför avvikande mening 3 (mp).

Motionen

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att en tilläggsskatt införs på alkohol med 20 kr per liter konsumtionsfärdig dryck.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen har nyligen avslagit motsvarande motionsförslag från Miljöpartiet (bet. 2008/09:FiU1, ytr. 2008/09:SkU1y). Utskottet anser att riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande.

I budgetpropositionen för 2006 anförde den dåvarande regeringen att den delade Alkoholinförelutredningens (S 2004:1) uppfattning att det bör införas en skatt på alkoholhaltiga blanddrycker och vissa andra alkohol-drycker som vänder sig främst till ungdomar, i syfte att minska konsumtionen av sådana drycker. En departementspromemoria om tilläggs-skatt på vissa alkoholdrycker färdigställdes i juni månad 2006. Promemorian har remissbehandlats. Avsikten var att regeringen under våren 2006 skulle återkomma till riksdagen med ett lagförslag. Frågan om hur de beskattningsbara dryckerna ska definieras och avgränsas visade sig dock vara mer komplicerad än vad som tidigare bedömdes varför något förslag inte lades fram för riksdagen.

Utskottet vet att frågan om skatt på alkohol är uppmärksammat i Regeringskansliet. Utskottet avstyrker motionens förslag om ett tillkännagivande.

Skatt på fritidsbåtar och på alkylatbensin

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslagen om skatt på fritidsbåtar och sänkt skatt på alkylatbensin.

Jämför avvikande mening 2 (v).

Motionen

Vänsterpartiet föreslår i motion Fi299 yrkande 36 av Lars Ohly m.fl. en skattesänkning på alkylatbensin och att en skatt på fritidsbåtar införs som ska finansiera fritidsbåtarnas infrastrukturkostnader.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen avslag senast under förra riksmötet motsvarande förslag (bet. 2008/09:FiU1, ytr. 2008/09:SkU1y). Riksdagen bör vidhålla sitt ställningstagande. Utskottet konstaterade i sitt av riksdagen godkända yttrande att frågor om båtregister och båtskatt inte är aktuella. Utskottet konstaterade också att alkylatbensin redan beskattas lägre än annan bensin.

Utskottet avstyrker motionen i motsvarande del.

Registreringskatt på båtmotorer

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utreda ett system med registreringsavgift baserad på koldioxidutsläpp för nya båtmotorer till fritidsbåtar.

Jämför avvikande mening 3 (mp).

Motionen

Miljöpartiet föreslår i motion Fi262 yrkande 18 (delvis) av Maria Wetterstrand m.fl. att ett system med registreringsavgift baserad på koldioxidutsläpp för nya båtmotorer till fritidsbåtar utreds och införs fr.o.m. 2011.

Utskottets ställningstagande

Utskottet avstyrker motionsförslaget om att utreda ett system med registreringsavgift baserat på koldioxidutsläpp för nya båtmotorer till fritidsbåtar.

Sjöfartsverket har på regeringens uppdrag utarbetat en strategi för båtmotorer i syfte att påverka konsumenternas attityder och beteende till ett mer miljöanpassat båtliv.

Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Utskottet delar regeringens bedömning att nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning bör införas.

Budgetpropositionen

Regeringen bedömer (*avsnitt 7.2.7.2 Nya mervärdesskatteregler om omsättningsland, m.m.*) att nya mervärdesskatteregler om omsättningsland för tjänster, återbetalning till utländska företagare och periodisk sammanställning bör införas. De kommande förslagen bör i flertalet fall träda i kraft den 1 januari 2010 och i övrigt den 1 januari 2011, den 1 januari 2012 respektive den 1 januari 2013. Regeringen anför att förslaget i sin helhet innebär stora förenklingar och effektiviseringar för företagen. De nya omsättningslandsreglerna för tjänster medför även vissa likviditetsfördelar. Det nya elektroniska återbetalningsförfarandet för ingående skatt medför också effektiviseringar, minskad administrativ börda och vissa likviditetsfördelar. Förfarandet är vidare förenat med olika åtgärder som stärker förutsebarhe-

ten och rättssäkerheten. Dessa positiva effekter väger enligt vad som anförs tveklöst tyngre än de negativa effekterna i form av fullgörandekostnader, vilka i huvudsak är av engångskaraktär.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning. Den aviserade propositionen har numera överlämnats till riksdagen (prop. 2009/10:15).

Utgifter som krediteras på skattekonto

Utskottets förslag i korthet

Utskottet avstyrker motionsförslag om att avskaffa den s.k. jämställdhetsbonusen samt yrkanden om att ett antal nya stödformer ska krediteras på skattekonto.

Jämför avvikande mening 2 (v).

Bakgrund

Vissa krediteringar som ges på skattekonto utgör stöd som enligt nationalräkenskaperna är att likställa med utgifter. För att öka möjligheten att kontrollera statsutgifternas utveckling redovisas dessa utgifter under en egen inkomsttyp. Det stora flertalet skattekrediteringar har upphört eller flyttats till statsbudgetens utgiftssida, vilket innebär att krediteringarna minskat från knappt 8 miljarder kronor 2007 till ca 2 miljarder kronor 2008. Från och med 2009 ingår endast en kreditering för jämställdhetsbonus, och skattekontokrediteringarna bedöms uppgå till 0,1 miljarder kronor.

Motion

I *Vänsterpartiets* motion Fi299 yrkande 42 och 43 av Lars Ohly m.fl. (v) vidhåller motionärerna sin tidigare uppfattning att jämställdhetsbonusen aldrig bort införas. Enligt motionärerna befäster jämställdhetsbonusen idén om föräldraskapet som obligatoriskt för kvinnor och ett frivilligt erbjudande för män – som kan locka en och annan om villkoren är tillräckligt förmånliga. I stället bör en individualiserad föräldraförsäkring genomföras. Motionärerna förespråkar vidare att det införs riktade arbetsmarknadspolitiska stöd till grupper som står långt bort från arbetsmarknaden och att dessa stöd lämnas genom kreditering på skattekonto. Det handlar om förstärkt anställningsstöd, anställningsstöd för nyanlända, anställningsstöd för långtidssjukskrivna, förstajobbdrag, omsorgslyft, anställningsstöd för vikarier, anställningsstöd för gröna jobb och anställningsstöd för plusjobb.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser till skillnad från motionärerna att jämställdhetsbonusen, som tillkommit för att förbättra familjernas ekonomiska möjligheter att fördela föräldraledigheten mer jämlikt, ska finnas kvar.

Utskottet har i det föregående ställt sig bakom den inriktning av skattepolitiken som regeringen föreslår och ser därför inget skäl att tillstyrka motionärernas förslag om att införa en rad olika stödåtgärder.

Motion Fi299 yrkande 42 och 43 av Lars Ohly m.fl. (v) avstyrks.

Beräkning av statsbudgetens inkomster

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker att riksdagen godkänner regeringens inkomstberäkning och avstyrker motionsyrkanden om godkännande av Socialdemokraternas, Vänsterpartiets och Miljöpartiets inkomstberäkning.

Jämför avvikande meningarna 1 (s), 2 (v) och 3 (mp).

Budgetpropositionen

Regeringen föreslår (punkt 4) att riksdagen godkänner beräkningen av statsbudgetens inkomster för 2010 (avsnitt 7.3.1 och bilaga 1 avsnitt 2).

Motionerna

I motionerna från Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet föreslås att riksdagen godkänner den inkomstberäkning som redovisas i respektive motion. Sådana yrkanden framställs i motionerna Fi260 yrkande 4 av Mona Sahlin m.fl. (s), Fi261 yrkande 4 av Lars Ohly m.fl. (v) och Fi262 yrkande 3 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har i de föregående avsnitten tillstyrkt att regeringens förslag bifalls och godtagit de bedömningar och övriga ställningstaganden som regeringen redovisat. Utskottet föreslår att regeringens beräkning av statsbudgetens inkomster för 2010 godkänns. De aktuella motionsyrkandena avstyrks.

Stockholm den 20 oktober 2009

På skatteutskottets vägnar

Lennart Hedquist

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Hedquist (m), Lars Johansson (s), Annicka Engblom (m), Laila Bjurling (s), Ulf Berg (m), Jörgen Johansson (c), Raimo Pärssinen (s), Gunnar Andréén (fp), Christin Hagberg (s), Lena Asplund (m), Lennart Sacrédeus (kd), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Karin Nilsson (c), Helena Leander (mp), Gustav Nilsson (m) och Hans Olsson (s).

Avvikande meningar

1. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (s)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Britta Rådström (s) och Hans Olsson (s) anför:

Vår utgångspunkt är att skatt ska betalas efter bärkraft och välfärd fördelas efter behov. Den som har högre inkomster ska bidra med mer än den som har lägre, men alla ska få del av välfärden oavsett inkomst. Detta skapar både solidarisk omfördelning och trygghet.

Vi har höga ambitioner för Sverige. För att klara jobben, välfärden och de offentliga finanserna behöver Sverige en ny färdväg. Lösningen på Sveriges problem är inte att låna till skattesänkningar. De borgerliga partierna gick till val 2006 på att skapa fler jobb. Medlet för att nå detta mål påstods vara skattesänkningar. Detta har visat sig vara helt ineffektivt för att skapa jobb. Hade resurserna använts för effektiva insatser hade sysselsättningen varit högre och arbetslösheten lägre.

Skattesystemet har under de senaste åren blivit orättvisare. Förmögenhetsskatten har avskaffats och fastighetsskatten har sänkts kraftigt för exklusiva villor. Pensionärer, arbetslösa och sjuka får i dag betala mer i skatt än löntagare. Detta skadar skattesystemets legitimitet. Vi vill i stället göra skatterna rättvisare. Därför föreslår vi att en förmögenhetsskatt införs, att fastighetsskatten görs rättvisare och att de som tjänar mer än 1 miljon kronor om året inte får något förvärsavdrag. Vi minskar också klyftan mellan den skatt som en löntagare och en pensionär betalar. Vi accepterar inte att en pensionär ska betala en högre skatt än en löntagare vid samma inkomst.

Den borgerliga skattepolitiken har genom särlösningar och snåriga regler gjort det svenska skattesystemet mindre effektivt. Till exempel betalar löntagare och pensionärer vid samma inkomst olika mycket i skatt, och företag betalar olika mycket i socialavgifter beroende på åldern på deras anställda. Kombinationen av särregler och undantag gör skattesystemet oöverskådligt och mindre effektivt. Det skadar skattesystemets legitimitet och på sikt viljan att vara med och bidra, och innebär att skattesystemet i sin helhet borde genomgå en större översyn. I avvaktan på detta föreslår vi i denna budgetmotion ett antal förändringar som gör skattesystemet rättvisare och effektivare.

Vi avslår regeringens förslag om ett *utvidgat förvärsavdrag*. Resurserna behövs för att investera i jobb och välfärd. Inom ramen för det *nuvarande förvärsavdraget* för den som inte fyllt 65 år inför vi en skattereduktion för avgiften till arbetslöshetsförsäkringen. Många löntagare har fått sina avgifter till *a-kassan* höjda med hundratals kronor i månaden. Samtidigt har ersättningen försämrats. Konsekvensen är att 500 000 löntagare har lämnat arbetslöshetsförsäkringen och nu står utan försäkring mitt i en

allvarlig jobbkris. Detta har skadat den svenska modellen. Vi satsar på en kraftfull skattereduktion motsvarande upp till 75 % av avgiften. Det betyder att den löntagare som i dag betalar 400 kr i stället får en skattereduktion om 300 kr. Detta förslag är av sådan karaktär att det kan verkställas omedelbart. Förändringen finansieras genom att förvärsavdraget skalas ned. Vi tar bort förvärsavdraget steg för steg så att det är helt borta vid inkomster på höga miljoninkomster. För den som tjänar 70 000 kr i månaden betyder avtrappningen en skatthöjning på ca 500 kr i månaden. För en inkomst på ca 115 000 eller mer utgår inget förvärsavdrag vilket betyder en skatthöjning på ca 1 500 kr per månad. Avtrappningen görs med 1 % från ca 45 000 och ytterligare ca 1 % från 50 000. Denna skatteförändring ger närmare 1 miljard kronor. Det kombinerade förslaget gör att medlemmar i a-kassan med låga inkomster och höga a-kasseavgifter tjänar mest på förslaget. Att införa stimulanser som håller kvar personer över 65 år på arbetsmarknaden är rimligt. Vi anser därför att regeringens *förvärsavdrag för pensionärer som jobbar* är positivt. Vi avser att under nästa mandatperiod gå vidare med ytterligare förändringar i skattesystemet som stimulerar äldre att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Pensionärer betalar i dag mer i skatt än personer som arbetar, vid lika inkomster. Trots en mindre justering i budgetpropositionen innebär regeringens förslag att klyftan mellan löntagare och pensionärer vidgas. Vi socialdemokrater accepterar inte skillnaden i beskattning mellan pensionärer och löntagare. Vi föreslår att ett första steg tas mot att återupprätta rättvisan i skattesystemet och sänker skatten för breda pensionärgrupper. Skatten för pensionärer sänks genom att grundavdraget höjs, mest för pensionärerna med en normalinkomst. Totalt kostar förslaget drygt 3 miljarder kronor utöver regeringens förslag. Alla pensionärer med en inkomst upp till ca 30 000 kr i månaden får en större skattesänkning med Socialdemokraternas förslag än med regeringens förslag.

Vi väljer att i årets budget gå fram med ett förslag om höjd koldioxidskatt om sex öre. För att fullt ut kompensera dem som måste använda bilen vid resor till och från jobbet höjer vi reseavdraget. Det höjda *reseavdraget* kostar ca 100 miljoner kronor.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har presenterat ett gemensamt förslag om ett *rödgrönt ROT-avdrag* för upprustade bostäder och 15 000 nya jobb. Ett utvidgat ROT-avdrag är en av de viktigaste åtgärderna för fler jobb på kort sikt, och det leder också till förbättrade bostäder och effektiviserad energianvändning. Stora delar av miljonprogrammets bestånd står under omfattande renoveringsbehov och behöver moderniseras och utvecklas. Det gäller inte bara husen och dess bostäder utan områdena i sin helhet. Det är även en strategisk möjlighet till utveckling, förnyelse och ökad sysselsättning. Sverige behöver fler attraktiva bostadsområden. Det befintliga ROT-avdraget kompletteras med en särskild klimatbonus, och det införs ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus.

Med ett stöd skulle 40 000–50 000 lägenheter i flerfamiljshus, primärt miljonprogram – hyreshus och bostadsrättsföreningar, kunna totalrenoveras per år. Vi föreslår därför att det införs en möjlighet till stöd för alla flerfamiljshus som genomför en totalrenovering som leder till minst 30 % minskad energianvändning. Två miljarder kronor satsas per år. Stödet bör utgå till 50 % av arbetskostnaden upp till ett tak om 100 000 kr per lägenhet (dvs. 50 000 kr i stöd per lägenhet).

Beskedet till landets radhus-, villa- och bostadsrättsägare är att vi behåller det gällande ROT-avdragets grundläggande konstruktion. Taket fortsätter därmed att vara 100 000 kr, skattereduktionen är fortsatt 50 % av arbetskostnaderna och fortsätter att vara knuten till individen och de ROT-arbeten som idag omfattas kommer även att omfattas med vår modell. För att främja ROT-arbete med en klimatprofil föreslår vi att det existerande ROT-avdraget utvidgas med en extra klimatbonus för radhus, villor, ägarlägenheter och bostadsrättsföreningar som genomför energieffektiviseringar. Klimatbonusen bör kopplas till den enskilda fastigheten, vara på 10 % utöver ROT-avdraget och ge upp till 10 000 kr i avdrag per småhus/antal lägenheter i en bostadsrättsförening. Bonusen bör kopplas till åtgärder som rekommenderas i fastighetens energideklaration.

Det rödgröna ROT-avdraget leder till förbättrade boendemiljöer och till att fler är beredda att renovera, bygga om och effektivisera sin energianvändning. Det är en satsning där alla är vinnare och som innebär tusentals nya jobb, minskad klimatpåverkan och en ökad framtidstro i vårt land. Vårt ROT-avdrag är tidsbegränsat eftersom man då uppnår störst konjunkturstabiliserande effekt. ROT-avdraget behålls så länge det behövs för att bekämpa jobbkrisen.

Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna föreslår vidare att det införs en *skol-ROT* för renovering av skolor under perioden 2010–2012. Avdraget ger skolorna maximalt 50 % av arbetskostnaderna tillbaka. För att få ta del av avdraget krävs att renoveringarna minskar energianvändningen med 30 %. Det motsvarar samma regelverk som omfattar totalrenoveringar av flerfamiljshus. Alla skolor ska kunna få del av stödet.

Vi föreslår vidare att en *kultur-ROT* införs mellan den 1 januari och 31 december 2010. På samma sätt som ROT-avdraget för småhusägare ger kultur-ROT ett skatteavdrag som motsvarar 50 % av arbetskraftskostnaderna. Kultur-ROT kan utnyttjas av såväl enskilda personer som kommuner, bolag och stiftelser – dock ej av statliga fastighetsägare. Ett villkor för att få kultur-ROT:en är att länsstyrelserna godkänner byggnaden i fråga som kulturhistoriskt värdefull bebyggelse. Ett annat villkor är att man inte beviljas kulturmiljöbidrag för samma projekt. Kultur-ROT:en beräknas vid en försiktig bedömning skapa ca 1 500 jobb.

De borgerliga partierna lovade i valrörelsen att avskaffa *fastighetsskatten*. Det har inte skett. Ägare till lyxvillor har fått en kraftigt sänkt skatt, men vanliga småhusägare har i stället bara fått se sin fastighetsskatt byta namn till fastighetsavgift. De förändringar som regeringen har gjort har

bidragit till att öka klyftorna i Sverige samtidigt som bostadsmarknadens funktionssätt har försämrats. Regeringen har infört en räntebeläggning på uppskov. Räntebeläggningsen, som är att betrakta som en skatt, gäller inte bara nya uppskov utan även tidigare gjorda uppskov.

Regeringens hantering av fastighetsskatten har orsakat stor oro bland husägare. Vi anser att det är viktigt att husägare får långsiktiga besked som gör att de kan planera sin ekonomi på ett bra sätt, och samtidigt är det tydligt att rättvisan, neutraliteten och rörligheten måste förbättras.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet är överens om att utforma den samlade beskattningen på fastigheter på ett sätt som bidrar till att skapa ett bättre fördelningspolitiskt skattesystem. Vårt gemensamma besked är att det nuvarande systemet för fastighetsskatt kvarstår med tre tydliga förbättringar.

Det förslag som vi redovisar i våra motioner innebär att ägare av de dyraste villorna med ett marknadsvärde över ca 6 miljoner kronor (dvs. ett taxeringsvärde om 4,5 miljoner kronor eller mer) kommer att få höjd skatt med vårt förslag. Samtidigt utvidgas den nuvarande begränsningsregeln så att fler med små inkomster får sänkt fastighetsskatt. Samtidigt vill vi sänka fastighetsskatten för hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar. Vi vill fortsätta att utreda neutraliteten mellan olika boendeformer utreds och senare återkomma med kompletterande åtgärder. Vi vill successivt ta bort räntebeläggningsen av uppskovsbelopp och den beloppsmässiga begränsningen för uppskoven, givet att det statsfinansiella läget så tillåter och att det finansieras på ett fördelningspolitiskt acceptabelt sätt. På så sätt ökar rörligheten på bostadsmarknaden. I ett första steg vill vi ta bort skatten på uppskov upp till 200 000 kr. Därmed har nästan hälften av den statsfinansiella kostnaden för att avskaffa uppskovet uppnåtts. Vi kommer även att tillsätta en utredning som ser över systemet med uppskov och hur det kan säkerställas att uppskoven betalas in. Som en del av finansieringen av våra förslag förordar vi att beskattningen av vinster vid bostadsförsäljning höjs från 22 % till 23 %.

I dag har ett antal småhusägare kommit i kläm genom regeringens oansvariga hantering av fastighetsskatten. Det rör sig bl.a. om småhusägare med lågt taxerade hus som har fått högre skatt än grannar med exklusiva fastigheter. Vi delar regeringens bedömning att dessa fastigheter ska omfattas av det vanliga systemet för fastighetsskatt (s.k. fastighetsavgift). Vi avvisar dock regeringens finansieringsmodell som bygger på att uppskovsmöjligheterna försämrats. Finansieringen bör i stället göras inom ramen för den samlade beskattningen av kapital och fastigheter. Att underlätta rörlighet är särskilt viktigt nu med den osäkerhet som finns på bostadsmarknaden.

Vi föreslår att en *förmögenhetsskatt* införs igen. Skattesatsen ska vara 1 %. Golvet är 2 miljoner kronor för ensamstående och 4 miljoner kronor för sammanboende. Ett tak för skatten ska införas så att ingen ensamstå-

ende kommer att behöva betala mer än 5 miljoner kronor i förmögenhets-skatt och inget tvåpersonshushåll mer än 10 miljoner kronor i förmögen-hetsskatt.

De lättnadsregler och de undantag som fanns i det tidigare systemet med förmögenhetsskatt ska kvarstå. Vi kommer att återinföra skatteregeln att ingen ska betala mer än 60 % av sin inkomst i skatt. Det kommer även att finnas en begränsning av hur mycket som man behöver betala i förmö- genhetsskatt på den del som har en fastighet som bas. Problematiken med överlikviditet i bolag ska undvikas genom regler om att arbetande kapital i ett företag ska vara fritt från förmögenhetsskatt. Vi är beredda att tillsam- mans med näringslivet diskutera förändringar i förmögenhetsskattens utform- ning eller möjliga skatteförändringar som har en liknande fördelningspoli- tisk profil.

Vi vill införa ett *riskkapitalavdrag* för den som investerar i ett nytt nystartat företag. Avdraget innebär att den som investerar i ett nystartat företag kan få dra av 20 % av det investerade beloppet, dock max 100 000 kr. Beloppet dras mot skatt på inkomst av tjänst, fastighetsskatt och förmögenhetsskatt. Denna modell har utretts och förespråkas av t.ex. Svenskt Näringsliv. Inredningens modell finns konkreta förslag för utform- ningen som säkerställer att avdraget inte missbrukas. Om det finns andra modeller som är mer effektiva till sin utformning är vi villiga att överväga dem. Totalt avsätter vi 500 miljoner kronor för ett temporärt stöd under 2010. Om avdraget visar sig vara lyckosamt är vi beredda att införa avdra- get permanent.

Alla EU:s sjöfartsländer har infört *tonnageskatt* för att skapa likvärdiga konkurrensförhållanden för handelsfartygen. Eftersom Sverige har avstått från denna möjlighet utflaggas nu befintliga och nybeställda fartyg av svenska rederier till andra länder i Europa. Sverige förlorar både arbetstill- fällen och skatteinkomster. Den borgerliga regeringens passivitet att inte ta fram ett förslag för en tonnageskatt, som även hanterar frågan om latent skatteskulder, minskar våra förutsättningar att vara en viktig sjöfartsnation. Vi socialdemokrater anser att ett förslag om tonnageskatt snarast ska tas fram samtidigt som frågan om den latent skatteskulden för rederinäringen måste lösas.

En utgångspunkt för oss socialdemokrater är att de skatteförändringar vi föreslår på *miljöområdet* ska göra det mer lönsamt att göra rätt miljöval. På kort och medellång sikt innebär våra förslag en ökad nettointäkt som bidrar till att finansiera de klimatinvesteringar i bl.a. energieffektivisering och infrastruktur som vi föreslår. På längre sikt syftar förslagen till att öka effektiviteten i användandet av ändliga resurser.

Koldioxidskatten är ett brett verkande och effektivt styrmedel. Vi social- demokrater menar att *koldioxidskatten* ska vara på en sådan nivå att skatten behåller sin styrande funktion med beaktande av fördelningspoli- tiska och regionalpolitiska konsekvenser. Vi vill höja koldioxidskatten med sex öre, jämfört med regeringen. Detta motsvarar ett höjt bensinpris i kon-

sumentled om cirka 15 öre. För att kompensera för dem som behöver bilen för att ta sig till och från arbetet, och de som använder bilen i arbetet, höjer vi reseavdraget med 50 öre till 19 kr milen.

Vi accepterar förslaget om att *nedsättningen av koldioxidskatten för jordbruket* ska minska men vi anser att de som lever upp till tydliga krav på minskade utsläpp ska kunna få en återföring av dieselskatten i samma omfattning som tidigare. Vi inför ett stöd om 50 miljoner kronor per år.

Socialdemokraterna anser att *skatten på handelsgödsel* ska behållas. Jordbruket är i dag den största källan till kväveutsläpp till haven. Det finns behov av att ha en beskattning som ger incitament till minskade utsläpp.

För att styra energiförbrukningen i rätt riktning krävs det förändringar på bred front. Kraftbolagen har under en lång tidsperiod fått stora vinster genom att sälja el med låga kostnader från svensk vattenkraft för ett pris som kraftigt överstiger produktionskostnaderna. Vi föreslår att *fastighets-skatten på vattenkraft* och *skatten på termisk effekt i kärnkraftverk* höjs med 20 %. Totalt ger dessa förslag ca 1 miljard kronor. Vi kommer att säkerställa att den elintensiva industrin inte kommer påverkas negativt av dessa förändringar. De intäkter som dessa förändringar ger är viktiga delar i finansieringen av de investeringar som vi gör för att skynda på utvecklingen till ett hållbart samhälle. Bland annat kan vi genom dessa skatteförändringar finansiera ungefär halva den storsatsning som vi gör på att rusta upp och klimatreovera miljonprogramsområdena.

Vi vill att regeringen återkommer med förslag till ett långsiktigt kompletterande stöd till *havsbaserad vindkraft*. I avvaktan på att en ny långsiktig stödform ses över vill vi behålla det stöd som finns.

Ett av klimatberedningens förslag var att införa en *miljöskatt för fluorerade gaser* som stimulerar utbyte av stora kyl- och frysanläggningar och luftkonditioneringsanläggningars köldmedium. Vi föreslår att skatten införs. Förslaget ger ca 100 miljoner kronor.

Skatteverket beräknar att staten förlorar ca 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. Att bekämpa skattefusket handlar om att stärka välfärden men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Rättvisa konkurrensvillkor kräver att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar av eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag följer.

Vi menar att regeringen agerar passivt i frågor kring skattefusk och allvarlig ekonomisk brottslighet. Ett flertal åtgärder behöver genomföras för att komma till rätta med skattebortfallet, och vi har tillsammans med Vänsterpartiet och Miljöpartiet tagit fram ett nytt offensivt *program mot skattefusk och ekobrott*. För att snabbt och effektivt komma igång med programmet vill vi permanent stärka Skatteverkets resurser med 50 miljoner kronor.

Med det anförda föreslår vi att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Socialdemokraternas förslag. Vi tillstyrker motionerna Fi260 yrkandena 4, 5, 8, 10–14, 18–25, 27, 28, 30 och 32 av Mona Sahlin m.fl. (s) och Ub557 yrkande 22 av Marie Granlund m.fl. (s).

Vi står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi260.

2. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (v)

Marie Engström (v) anför:

Målsättningen för Vänsterpartiets skattepolitik är att få fler människor i arbete, trygga välfärden och skapa förutsättningar för en hållbar utveckling. En hög sysselsättning är en förutsättning för att få resurser till den offentligt finansierade välfärden som vi menar ska finansieras via skatterna. Vi vill utveckla den generella välfärden och samtidigt ta hänsyn till hur kvinnors och mäns olika förutsättningar kan ta sig olika ekonomiska uttryck. Kvinnors lägre inkomst av arbete får betydelse för nivån på såväl sjukförsäkring som a-kassa och pensioner. Skillnaden i inkomststrukturer mellan kvinnor och män minskar när skattepliktiga ersättningar (transfereringar), familjestöd och skatt beaktas. En viktig slutsats blir att kvinnor som kollektivt är mer beroende av skatte- och transfereringssystemen och därmed mer känsliga för förändringar.

Skattesystemet måste vara utformat så att det är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilda skattebetalaren. Vänsterpartiet vill därför betona vikten av att eftersträva ett system som är enhetligt och likformigt och som har få undantag.

Skatter är ett viktigt styrmedel i klimat- och miljöomställningen. Den rödgröna oppositionens gemensamma mål är att utsläppen i Sverige bör minska med 45 % till 2020 i förhållande till 1990 års nivå. Målet avser de sektorer som inte ingår i EU:s system för utsläppshandel, dvs. transporter, bostäder, avfallsanläggningar, jord- och skogsbruk och vattenbruk samt delar av industrin. Klimatmålet ska genomföras i Sverige och ska inte omfatta åtgärder i andra länder. Till 2050 ska utsläppen av växthusgaser i Sverige reduceras med 90 % i förhållande till 1990 års nivå.

Vänsterpartiet avvisar regeringens förslag om ett fjärde steg i *jobbskatteavdraget* fr.o.m. år 2010. Vi menar att jobbskatteavdraget innebär att inkomstklyftorna ökar och att den ojämlika fördelningen av ekonomiska resurser mellan kvinnor och män inte på något sätt förbättras, tvärtom. Det är också en kraftig överdrift att säga att nivån på skatteuttaget påtagligt skulle påverka människors vilja att studera och arbeta i Sverige. Det är naturligtvis inte bara skatter utan också lönenivåer som har betydelse. Många människor värdesätter också ett väl utbyggt trygghetssystem. Att inte drabbas av stora inkomstbortfall vid sjukdom och arbetslöshet är viktiga hörnstenar i Vänsterpartiets politik.

Vi tycker att regeringen på ett orättfärdigt sätt skiljer på olika inkomster i skattehänseende. Det innebär att pensionärer och människor som t.ex. har sjuk- och arbetslöshetsersättning betalar en högre skatt jämfört med en person som har inkomst av anställning på samma nivå. Uppenbarligen har regeringen tagit till sig av kritiken eftersom man nu föreslår en höjning av grundavdraget för pensionärer. Vänsterpartiet står bakom regeringens förslag till höjningen av *grundavdraget för pensionärer* men vill att grundavdragshöjningen vidgas ytterligare.

Viljan att betala skatt är god om det finns en koppling till satsningar på t.ex. vård och äldreomsorg, en bra skola osv. En majoritet av svenska folket har också klart och tydligt sagt ifrån att man är emot att låna pengar till skattesänkningar, som regeringen gjort. Skatteuttaget måste upplevas som rättvist för att få acceptans. Vänsterpartiet menar att det krävs en viss *progressivitet* i systemet och föreslår därför höjd skatt vid framför allt högre inkomster. Eftersom Vänsterpartiet anser det viktigt att alla inkomster (löneinkomster, a-kassa, sjukersättning och pensioner) beskattas lika genomför vi förändringar i grundavdraget. Vi utgår ifrån att alla inkomster upp till en månadslön på 20 000 kr (årsinkomst 240 000 kr) ska beskattas till samma nivå som gällde för löntagare 2009 (efter införande av jobbskatteavdrag 1, 2 och 3). Därefter görs en avtrappning. Därtill läggs effekten av att Vänsterpartiet säger nej till steg 4 i jobbskatteavdraget. Det innebär att människor med månadslön under 20 000 kr får en begränsad skattehöjning. I vårt förslag begränsas också möjligheten att göra grundavdrag vid högre inkomster. Uppräkningen av *skiktgränserna* för uttag av statlig inkomstskatt begränsas till konsumentprisindex med tillägg av 1 procentenhet.

Sedan 2001 finns regler om skattelättnader för utländska experter, forskare och andra s.k. *nyckelpersoner*, vid tillfälligt arbete i Sverige. Vänsterpartiet anser att skattelättnader för vissa grupper inte ska få förekomma. Dessutom har Institutet för tillväxtpolitiska studier (ITPS) i en utvärdering konstaterat att den s.k. expertskatten har haft försumbar betydelse för rekrytering av kvalificerade personer. I och med det är hela syftet med expertskatten borta. Vi föreslår därför att reglerna om skattelättnader för utländska nyckelpersoner tas bort fr.o.m. år 2010.

Regeringen utökade möjligheten att göra avdrag för *dubbel bosättning* fr.o.m. 2008. Eftersom Vänsterpartiet motionerat i dessa frågor under flera år välkomnade vi den förändringen, men det är inte tillräckligt. För att underlätta rörligheten på arbetsmarknaden, men också för att ge människor möjlighet att i större utsträckning bo kvar i utflyttningsbygder, är det nödvändigt att de tidsgränser som finns i dag tas bort helt. Förändringen bör ske med början 2010.

Förmån av *cykel* skattebefrias i de fall där arbetsgivare köper en cykel till den anställde för maximalt 5 000 kronor. Detta i syfte att få arbetsgivare att stimulera sin personal att i stället för bil ta cykel till arbetsplatsen.

Vänsterpartiet föreslår att möjligheten att få skattereduktion för avgifter till *fackförening och arbetslöshetskassa* återinförs. Sammantaget med regeringens andra förslag, bl.a. om ökad avgiftsfinansiering av arbetslöshetsförsäkringen, har den slopade skattereduktion inneburit ökade avgifter för medlemskap i a-kassa och fackförening. Följden har blivit att många människor i dag står utanför a-kassan. Det är mycket allvarligt, inte minst i ett läge där bl.a. regeringen prognostiserar en kraftigt höjd arbetslöshet.

Möjligheten att få skattereduktion för *hushållstjänster* infördes den 1 juli 2007. Vänsterpartiet avvisade förslaget. Vi menar att det inte finns belägg för att detta påtagligt skulle ha ökat antalet jobb, inte heller i någon större omfattning minskat skatteundragandet. Det är dessutom ett rejält bakslag i strävandena att skapa jämställdhet mellan kvinnor och män. Tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet föreslår vi att skattereduktionen för hushållstjänster ersätts med *ett rödgrönt ROT-avdrag* för upprustade bostäder och 15 000 jobb. Vårt förslag innebär att det nuvarande ROT-avdraget kvarstår i sin nuvarande konstruktion och att det kompletteras med en särskild klimatbonus. Ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus införs och uppgår till 2 miljarder kronor per år. Det rödgröna ROT-avdraget leder till förbättrade boendemiljöer och till att fler är beredda att renovera, bygga om och effektivisera sin energianvändning. En satsning där alla är vinnare och som innebär tusentals nya jobb, minskad klimatpåverkan och en ökad framtidstro i vårt land. Vårt förslag till ROT-avdrag är tidsbegränsat eftersom man då uppnår störst konjunkturstabiliserande effekt. Vi kommer dock att behålla ROT-avdraget så länge det behövs för att bekämpa jobbkrisen. Totalt föreslår vi att det tillförs 6 miljarder kronor per år för ett brett ROT-program som både rymmer en vidgning av det ROT-avdraget regeringen infört och en stor satsning på att totalrenovera flerfamiljshus i miljonprogrammen. Sammantaget bedöms detta skapa omkring 15 000 fler jobb.

Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna föreslår att det införs en *skol-ROT* för renovering av skolor under perioden 2010–2012. Avdraget ger skolorna maximalt 50 % av arbetskostnaderna tillbaka. För att få ta del av avdraget krävs att renoveringarna minskar energianvändningen med 30 %. Det motsvarar samma regelverk som omfattar totalrenoveringar av flerfamiljshus. Alla skolor ska kunna få del av stödet.

Vänsterpartiet avvisar regeringens tidigare förslag om nedsättning av *särskild löneskatt för äldre*. Syftet var enligt regeringen att göra det mer attraktivt för arbetsgivare att behålla och anställa äldre arbetskraft. Denna möjlighet kommer dock inte alla till del. Människor med låga löner och förslitande arbetsuppgifter orkar sällan arbeta fram till dagens pensionsålder, varför förslaget i stället bidrar till orättvisa mellan olika grupper av äldre.

De borgerliga partierna lovade i valrörelsen att avskaffa *fastighetsskatten*. Det har inte skett. Ägare till lyxvillor har fått en kraftigt sänkt skatt. Men vanliga småhusägare har i stället bara fått se sin fastighetsskatt byta

namn till fastighetsavgift. De förändringar som regeringen har gjort har bidragit till att öka klyftorna i Sverige samtidigt som bostadsmarknadens funktionssätt har försämrats. Regeringen har infört en räntebeläggning på uppskov. Räntebeläggningsen, som är att betrakta som en skatt, gäller inte bara nya uppskov utan även tidigare gjorda uppskov.

Regeringens hantering av fastighetsskatten har orsakat stor oro bland husägare. Vi anser att det är viktigt att husägare får långsiktiga besked som gör att man kan planera sin ekonomi på ett bra sätt. Samtidigt är det tydligt att rättvisan, neutraliteten och rörligheten måste förbättras.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet är överens om att utforma den samlade beskattningen på fastigheter på ett sätt som bidrar till att skapa ett bättre fördelningspolitiskt skattesystem. Vårt gemensamma besked är att det nuvarande systemet för fastighetsskatt kvarstår med tre tydliga förbättringar:

Det förslag som vi redovisar i våra motioner innebär att ägare av de dyraste villorna med ett marknadsvärde över ca 6 miljoner kronor (dvs. ett taxeringsvärde om 4,5 miljoner kronor eller mer) kommer att få höjd skatt med vårt förslag. Samtidigt utvidgas den nuvarande begränsningsregeln så att fler med små inkomster får sänkt fastighetsskatt. Samtidigt vill vi sänka fastighetsskatten för hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar. Vi vill fortsätta att utreda neutraliteten mellan olika boendeformer och senare återkomma med kompletterande åtgärder. Vi vill successivt ta bort räntebeläggning av uppskovsbelopp och den beloppsmässiga begränsningen för uppskoven, givet att det statsfinansiella läget så tillåter och att det finansieras på ett fördelningspolitiskt acceptabelt sätt. På så sätt ökar rörligheten på bostadsmarknaden. I ett första steg vill vi ta bort skatten på uppskov upp till 200 000 kr. Därmed har nästan hälften av den statsfinansiella kostnaden för att avskaffa uppskovet uppnåtts. Vi kommer även att tillsätta en utredning som ser över systemet med uppskov och hur det kan säkerställa att uppskoven betalas in. Som en del av finansieringen av våra förslag förordar vi att beskattningen av vinster vid bostadsförsäljning höjs från 22 % till 23 %.

Vänsterpartiet tycker att det är bra att regeringen vill utvidga det nuvarande systemet med kommunal fastighetsavgift till att omfatta även fastigheter med småhus som saknar byggnadsvärde och tomtmark för småhus som är bebyggda med småhus på ofri grund, eftersom hittills rådande system uppfattats som orättvist och obegripligt av många fastighetsägare.

Förmögenhetsskatten är borttagen. Syftet var, enligt regeringen, att skapa fler jobb. Det bygger på en föreställning om att ett borttagande av förmögenhetsskatten skulle innebära en kraftig ökning av riskvilligt kapital. Även om det kan finnas ett samband, tror vi att det är starkt överdrivet.

Vänsterpartiet föreslår att förmögenhetsskatten återinförs. Vi kan också konstatera att de som tidigare betalade förmögenhetsskatt tillhörde de övre inkomstskikten. Vänsterpartiet menar att i en översyn kan andra metoder prövas för en stabilare skattebas och för att förmögenhetsskatten ska upple-

vas som mer rättvis. Vi föreslår att skattesatsen sätts till 1,5 % men att tillgångar i form av fastigheter tas upp till 0,75 %. Fribeloppen bör vara 1,5 miljoner kronor respektive 3 miljoner kronor för ensamstående respektive sammanboende.

Det är inte minst inom *företagsbeskattningen* viktigt att ha ett enhetligt likformigt regelsystem med få undantag som är enkelt att förstå och tillämpa för den enskilde företagaren. Ett likformigt skattesystem förhindrar också inläsnings effekter och en snedvriden konkurrens. I olika motioner lägger Vänsterpartiet fram förslag som gynnar mindre företag. Det handlar om att små företag inte ska behöva betala sjuklönekostnader, att arbetsgivaravgifter ska reduceras och att trygghet och rättstrygghet ska upprätthållas. Vänsterpartiet vidhåller dock tidigare förslag om att bolagsskatten ska uppgå till 28 %. Vi vill också stimulera forskning och utveckling i mindre företag. Det är avgörande för framtida satsningar inom bl.a. miljö- och energiteknik. Därför är en uppmuntran nödvändig. Anslaget till Forska och väx bör kompletteras med möjlighet till skattereduktion för forskningssatsningar. Stödet ska avse högst 35 % av företagets kostnader upp till ett tak på 2,8 miljoner kronor. Alla företag med upp till 250 anställda ska omfattas. Den här typen av system är vanligt i andra länder. Vårt grannland Norge har ett sådant system sedan några år tillbaka.

Vänsterpartiet välkomnar höjd *koldioxidskatt* men anser att *avfallsförbränningsskatten* ska vara kvar i avvaktan på en förutsättningslös och grundlig analys av mål- och medelseffektiviteten för avfallspolitiken.

Vänsterpartiet vill se att utsläppen verkligen minskar innan koldioxidskatten slopas för bränslen som förbrukas i industrialanläggningar som omfattas av *EU:s handelssystem*. Vi vill heller inte ta bort energiskatteavdraget för *havsbaserad vindkraft*. Vi vill behålla skatten på *handelsgodsel*. Skatten har visat sig vara ett effektivt styrmedel för att minska övergådnigen.

Vänsterpartiet menar att ökad koldioxidrelatering av fordonsskatten genom att *koldioxidkomponenten* höjs från 15 kr/g CO₂ till 20 kr/g CO₂ är ett steg i rätt riktning, men vi vill ha en skarpare förändring och att koldioxidbeloppet höjs till 24 kr/g CO₂.

Tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet de gröna presenterar vi i våra respektive budgetmotioner ett gemensamt *miljöfordonspaket*. Vi menar att beskattningen av fordon behöver utformas på ett sätt som har större miljöstyrande effekt, men föreslår just nu inga ändringar i regeringens förslag.

I avvaktan på skarpa förslag från regeringen om koldioxidrelaterad fordonsskatt för *lätta lastbilar, lätta bussar och husbilar* samt justeringar i fordonsskatten för *dieseldrivna personbilar* avvaktar vi med att ta ställning till förslagen.

Vänsterpartiet vill fullfölja sin plan i samband med budgeten för 2008 att höja *bensin och dieselskatten* med 75 öre under tre år, dvs. 25 öre per år. Vi föreslår därför en höjning av koldioxidskatten med 19 öre för 2010,

utöver de 2 öre regeringen förslagit, och med 25 öre 2011. Vi föreslår en höjning av dieselskatten med 17 öre för 2010, utöver de 3 öre regeringen föreslår.

En höjning av drivmedelsskatter ger bra climateffekter och innebär önskad effekt för personer med låga inkomster och för boende i glesare bygder. Vi föreslår *sänkt fordonsskatt i landsbygd*.

Vänsterpartiet vill också avsevärt *öka utbudet av kollektivtrafik* i landsbygd. Vi avsätter därför 2,5 miljarder kronor under en treårsperiod för ändamålet. Vi föreslår att Rikstrafiken ges i uppdrag att utreda hur ett lämpligt system för kreditering av medel från stat till trafikhuvudmännen via kommuner och landsting kan se ut. Eftersom vi anser att förslaget bör utredas mer tror vi inte att det är möjligt att införa systemet förrän den 1 juli 2010.

Vänsterpartiet anser att *busstrafiken* inte ska belastas med ökade drivmedelskostnader till följd av ökade energi- och koldioxidskatter. Den senaste statliga höjningen av dieselskatten år 2008 betydde att busstrafiken fick ökade drivmedelskostnader motsvarande 100 miljoner kronor. Vi föreslår därför ett restitutionsförfarande för att ersätta dessa kostnader. På samma sätt vill vi kompensera busstrafiken med 40 miljoner kronor för den dieselskatt höjning vi själva föreslår från år 2010.

År 2000 höjdes fordonsskatten för bussar från 1 500 kr till 20 000 kr. Det är inte rimligt att bussar ska påföras så hög fordonsskatt med tanke på att tåg och flyg är skattebefriade. Kollektivtrafiken måste stimuleras och vi vill därför sänka fordonsskatten för *tunga bussar* till 2000 års nivå.

Regeringens beslut att lägga *skatt på trafikförsäkringspremier* innebär även att busstrafiken påförs ökade kostnader. Bussar har t.ex. fått en ökad premieskatt med ca 8 000 kr per buss. Vi vill avskaffa skatten på trafikförsäkringspremier för bussar, vilket betyder ca 100 miljoner kronor mer till busstrafiken.

Vänsterpartiet tycker att *fordonsskatten* kan vara ännu mer miljöinriktad och föreslår att den fiskala basskatten på 360 kr avskaffas och att koldioxidkomponenten i stället höjs från 15 kr/g CO₂ till 24 kr/g CO₂. Det innebär att bilar med låga utsläpp av koldioxid gynnas medan mer bränsleslukande bilar får en höjd skatt.

Vi föreslår att en *miljöbaserad försäljningsskatt* på nya personbilar införs. Syftet är att tydliggöra livscykelkostnaden, samtidigt som den uppmuntrar till köp av mer miljövänliga alternativ.

Vänsterpartiet föreslår en *klimateffekt skatt på inrikesflyg*. Utgångspunkten är att nivån på koldioxid- och energiskatten på flygfoto-gen ska motsvara den nivå som gäller för bensin för bilar. Skatten införs i form av en schabloniserad start- och landningsavgift om 11 000 kr per start och landning. En sådan konstruktion skulle öka incitamentet att fylla planen med resenärer och därmed minska påverkan på miljön. Vårt förslag är inte en lika träffsä-

ker konstruktion som en bränsleskatt, men i väntan på ändrade internationella regelverk är det ändå ett tydligt ekonomiskt styrmedel mot en minskad miljöpåverkan.

Vänsterpartiet anser att *fritidsbåtar* bör betala för den kostnad som de medför vad gäller sjöräddning, haverier, miljöpåverkan osv. Vi anser därför att det ska införas en båtskatt för fritidsbåtar. En sådan skatt kan finansiera dels fritidsbåtarnas andel av infrastrukturkostnaderna, dels en sänkning av skatten på alkylatbensin med 1 kr per liter.

När det gäller *återbetalningen av koldioxidskatt* till jordbruket anser vi att de som lever upp till tydliga krav på minskade utsläpp ska kunna få stöd motsvarande den minskade återföringen av koldioxidskatten.

Skatten på *handelsgödsel och bekämpningsmedel* bör höjas med 20 %.

Vi vill genomföra en femårig utfasning av koldioxidskattebefrielsen för *torv*. Torvbrytningen står i konflikt med klimatmål och naturvårdsmål och bidrar endast med 0,5 % av landets energiförsörjning.

Vänsterpartiet anser att en höjning av *skatten på kärnkraft och vattenkraft* är motiverad mot bakgrund av de höga vinster som i dag görs på elkraft från vatten- och kärnkraft. Vi föreslår att fastighetsskatten på vattenkraft och skatten på termisk effekt i kärnkraftverk höjs med 10 % 2010. Inför år 2011 höjer vi ambitionsnivån ytterligare

Vänsterpartiet anser slutligen att sänkningen 2008 av *lotteriskatten* inte var motiverad. Skatten bör återställas.

I budgetpropositionen för 2008 föreslog regeringen ett införande av en *jämställdhetsbonus för föräldralediga*. Reformen innebär att en arbetande förälder ska få en bonus via kreditering av skattekonto på maximalt 3 000 kr i månaden, under förutsättning att föräldrarna delar på uttaget av föräldrapenning. Hur stor bonusen blir för den enskilde styrs dels av förvärvsinkomsten, dels av i vilken utsträckning föräldrarna delar på föräldrapenningen. Vänsterpartiet är kritiskt till denna konstruktion och vill att jämställdhetsbonusen slopas. Vi menar att en jämställdhetsbonus befäster idén om föräldraskapet som obligatoriskt för kvinnor och ett frivilligt erbjudande för män – som kan locka en och annan om villkoren är tillräckligt förmånliga. Vi föreslår i stället att en reform om individualiserad föräldraförsäkring ska genomföras och har preciserat detta förslag i vår motion 2009/10:Sf318 Individualiserad föräldraförsäkring m.m.

Den nuvarande regeringen har slopat de flesta *anställningsstöden* och satsat på sänkta sociala avgifter, även för icke arbetslösa. Systemet med sänkta sociala avgifter för unga är mycket dyrt och har dålig träffsäkerhet. Vi avskaffar därför den subventionen. Vi vill i stället rikta anställningsstöd till långtidsarbetslösa unga som bäst behöver det. Tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet de gröna vill vi satsa på ett förstajobbetavdrag som riktar sig till långtidsarbetslösa unga. Vi föreslår ett förstajobbetavdrag som ger 4 000 platser 2010–2011, samt 2 000 platser 2012. Vi avvisar även nystartsjobben eftersom de inte har gett den utdelning i form av varaktiga jobb som riktade anställningsstöd med högre subventionsgrad

ger. Vi satsar i stället på riktade anställningsstöd som kräver anvisning från Arbetsförmedlingen. Vi avsätter utrymme för 7 500 platser i plusjobb för långtidsarbetslösa, varav 2 500 ska vara vikta för personer över 60 år. Utöver detta vill vi ha 5 000 platser i förstärkt anställningsstöd. Vi återinför också 1 000 platser i programmet gröna jobb för långtidsarbetslösa. Vidare vill vi ha 2 000 platser med anställningsstöd för långtidssjuka och 4 000 platser med anställningsstöd för nyanlända. För att kompensera kommunerna för vår utbildningsinsats inom äldre- och handikappomsorgen avsätter vi utrymme för sammanlagt 3 000 vikarieplatser 2009. Stöden lämnas som krediteringar med skatteanknytning för vissa arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Skatteverket beräknar att staten förlorar ca 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. Att bekämpa skattefusk handlar om att stärka välfärden men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Rättvisa konkurrensvillkor kräver att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag följer. Vi lägger tillsammans med Socialdemokraterna och Miljöpartiet de gröna fram ett nytt offensivt program mot *skattefusk och ekobrott*. För att snabbt och effektivt komma igång med programmet vill vi också permanent stärka Skatteverkets resurser med 50 miljoner kronor.

Med det anförda föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Vänsterpartiets förslag. Följaktligen tillstyrks motionerna Fi261 yrkandena 4–6, 10, 12, 16 och 17 av Lars Ohly m.fl. (v), Fi299 yrkandena 1–9, 11, 17–27 och 29–44 av Lars Ohly m.fl. (v), Sk412 yrkande 4 av Marie Engström m.fl. (v) och A394 yrkande 3 av Josefin Brink m.fl. (v).

Jag står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi261.

3. Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (mp)

Helena Leander (mp) anför:

Miljöpartiet menar att det behövs en skattepolitik som syftar till att ge människor ökad frihet, större rättvisa och drivkraft att medverka till ett hållbart samhälle. Skattepolitiken måste i större utsträckning än i dag anpassas efter de utmaningar som samhället står inför. Den mycket snäva syn på skattepolitiken som regeringen stått för, där det överordnade målet tycks vara att sänka skattekvoten, avvisar vi.

Miljöpartiet menar att skattepolitiken i större utsträckning behöver användas för att klara klimat- och miljömålen. Offensiva miljöskatter är beprövade och har visat goda resultat. Skatteväxlingen som genomfördes i Sverige under förra mandatperioden lyfts fram internationellt som ett föredöme. Höjningen av miljöskatterna som då beslutades av riksdagen omfattade 30 miljarder kronor för de kommande tio åren.

Miljöpartiet föreslår nu klimat- och energirelaterade skatthöjningar under budgetperioden på drygt 20 miljarder kronor. Pengarna som genereras behövs för satsningar på ny energiteknik, utbyggnad av klimatvänlig infrastruktur såsom järnväg och kollektivtrafik, forskning och utveckling och klimatanpassning av bostäder – investeringar som gör att vi klarar klimatomålen samtidigt som ekonomin kan utvecklas och nya jobb skapas.

Miljöpartiets förslag om kraftigt höjda klimat- och energiskatter innebär samtidigt att vi inte anser att kraftigt höjda inkomstskatter vare sig är nödvändiga, möjliga eller önskvärda. Vår ambition är att låg- och medelinkomsttagare inte bör få någon inkomstskatthöjning. Samtidigt är skatter ett viktigt sätt att omfördela resurser i samhället. Med våra förslag ökar rättvisan i skattesystemet påtagligt jämfört med den politik som regeringen för.

Miljöpartiet säger nej till ett fjärde steg i *jobbskatteavdraget*. Vi menar att det är orimligt och smaklöst att nu fortsätta sänka skatten för dem som jobbar samtidigt som allt fler i vårt samhälle drabbas av arbetslöshet. Reformen är också ett dyrt sätt att skapa jobb. Enligt regeringens beräkningar är kostnaden ca 3,3 miljoner kronor per jobb på kort sikt och 1 miljon kronor per jobb på lång sikt. I dagsläget finns betydligt mer kostnadseffektiva sätt att skapa jobb. Till exempel beräknar regeringen själva att pengarna till kommuner och landsting är ett betydligt billigare sätt att upprätthålla sysselsättningen.

Miljöpartiet föreslår att det *nuvarande jobbskatteavdraget* trappas av. Detta för att öka progressiviteten i skattesystemet och finansiera angelägna reformer. Avtrappningen föreslås börja vid ca 43 000 kr i månaden. För den som tjänar 70 000 kr i månaden betyder avtrappningen en skatthöjning på ca 500 kr i månaden. Avtrappningen görs med en procent från ca 43 000 och ytterligare ca en procent från 50 000. Denna skatteförändring ger ca 1,1 miljard kronor i ökade skatteintäkter.

Införandet av *jobbskatteavdraget* har inneburit en skillnad mellan beskattningen av lön och andra ersättningar. Motivet är att det ska bli lönsamare att arbeta, men det slår orättvist mot pensionärer som har arbetslivet bakom sig. Miljöpartiet hade aldrig själva utformat en skattesänkning på det sättet som nu är gjort. Vi har tidigare sänkt inkomstskatten på ett sätt som kommit alla till del.

Regeringen föreslår i årets budgetproposition en ytterligare grundavdragshöjning för *pensionärerna* vilket gör att skatten på pension minskar. Samtidigt föreslår man också ytterligare ett steg i förvärvsavdraget, vilket innebär en större skattesänkning för de som jobbar. Sammantaget innebär det här att klyftan mellan skatt på pension och skatt på förvärvsinkomster ökar.

Miljöpartiet anser att klyftan mellan skatt på pension och skatt på arbete bör minska. Vi säger nej till det fjärde steget i *jobbskatteavdraget* och föreslår samtidigt att skatten för pensionärer sänks med ytterligare 1 miljard

kronor jämfört med regeringens förslag. Genom dessa två förändringar tar vi ett första steg för att minska skatteskillnaden mellan skatt på pension och skatt på arbete.

Miljöpartiet anser inte att det är rimligt att det ska finnas stora skillnader i vilken skatt man betalar när man är föräldraledig och när man jobbar och föreslår därför att en skattereduktion, *föräldraavdraget*, införs för föräldralediga. Skattereduktionen ska vara utformad så att den i huvudsak ger samma skattelättnad som jobbskatteavdragets första tre steg. Genom att införa ett föräldraavdrag försvinner den omotiverade skatteskillnaden som i dag uppstår när man går från arbete till att vara föräldraledig. Skattereduktionen blir vid en föräldrapenning på 16 700 kr före skatt ca 800 kr per månad.

Miljöpartiet föreslår att ett helt nytt system för *förmånsbilar* införs i linje med det förslag som presenterades av klimatberedningen. Systemet innebär att beskattningen av förmånsbilar utgår från bilens koldioxidutsläpp och att kraven skärps successivt (liknande system har införts i Storbritannien med stor framgång). Dagens nedsättning av förmånsskatten med 20 % för etanolbilar och 40 % för biogasbilar ligger kvar. Tekniskt innebär förslaget att förmånsvärdet beräknas i procent av bilens nybilspris. Hur många procent av bilens nybilspris som utgör förmånsvärdet bestäms av bilens koldioxidutsläpp. För dieslbilar tillkommer 3 procentenheter som kompensation för högre utsläpp av kväveoxider och partiklar.

Enklare slag av motion och annan friskvård ingår i sådana *personalvårdsförmåner* som är skattefria för den anställde. Detta system medför att arbetsgivaren skattefritt kan erbjuda ett gymkort som ger den anställde möjlighet att cykla på motionscykel. Om arbetsgivaren i stället tillhandahåller den anställde en vanlig cykel – som rent av kan vara billigare än ett gymkort på vissa orter – är förmånen skattepliktig. Det är inte bara principiellt olyckligt utan försvårar också för arbetsgivare som vill ta ett aktivt miljöansvar och uppmuntra sina anställda att ta sig till och från jobbet med cykel. En bättre ordning vore att införa en beloppsgräns för vilka motionsaktiviteter som är skattefria, och sedan kan arbetsgivare och arbetstagare själva välja mellan motionscykel och *cykel*.

Regeringen har infört en skattereduktion för *hushållsnära tjänster*. Miljöpartiet är kritiskt till detta förslag som vi tror främst kommer att utnyttjas av personer med goda inkomster som bör ha råd att betala för dessa tjänster själva. Subventioner av hushållsnära tjänster ger dåliga fördelnings effekter, riskerar att ersätta en form av skattefusk med en annan och bidrar inte till ökad jämställdhet. Skattereduktionen är 50 % av arbetskostnaderna inklusive moms. Maximal skattereduktion är 50 000 kr per år vilket är en mycket hög subvention. Miljöpartiet är fortsatt principiellt motståndare till en permanent skattereduktion för hushållsnära tjänster. Likaså menar vi att ROT-avdragen inte heller bör vara permanenta. I detta konjunkturläge

måste man dock vara ytterst varsam med reformer som påverkar efterfrågan på arbetskraft och vi menar därför att avskaffandet av avdraget för hushållsnära tjänster bör skjutas på framtiden.

I Sverige och i världen föreligger en enorm potential till energieffektiviseringar i bostadssektorn. Samtidigt har bygginvesteringarna fallit dramatiskt under det senaste året. Resursutnyttjandet i byggsektorn är lågt. Genom att stimulera energieffektiviseringar i bostads- och lokalbeståndet finns därför en bra möjlighet att kombinera en effektiv konjunkturstabiliserande politik som skapar jobb med samhällsekonomiskt och företagsekonomiskt lönsamma energieffektiviseringsåtgärder.

Tillsammans med Socialdemokraterna och Vänsterpartiet föreslår vi att skattereduktionen för hushållstjänster *ett rödgrönt ROT-avdrag* för upprustade bostäder och 15 000 jobb. Vårt förslag innebär att det nuvarande ROT-avdraget kvarstår i sin nuvarande konstruktion och att det kompletteras med en särskild klimatbonus. Ett nytt ROT-stöd med klimatprofil för renovering av flerfamiljshus införs och uppgår till 2 miljarder kronor per år. Det rödgröna ROT-avdraget leder till förbättrade boendemiljöer och till att fler är beredda att renovera, bygga om och effektivisera sin energianvändning. En satsning där alla är vinnare och som innebär tusentals nya jobb, minskad klimatpåverkan och en ökad framtidstro i vårt land. Vårt förslag till ROT-avdrag är tidsbegränsat eftersom man då uppnår störst konjunkturstabiliserande effekt. Vi kommer dock att behålla ROT-avdraget så länge det behövs för att bekämpa jobbkrisen. Totalt föreslår vi att det tillförs 6 miljarder kronor per år för ett brett ROT-program som både rymmer en vidgning av det ROT-avdrag regeringen infört och en stor satsning på att totalrenovera flerfamiljshus i miljonprogrammen. Sammanlagt bedöms detta skapa omkring 15 000 fler jobb.

Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna föreslår vidare att det införs en *skol-ROT* för renovering av skolor under perioden 2010–2012. Avdraget ger skolorna maximalt 50 % av arbetskostnaderna tillbaka. För att få ta del av avdraget krävs att renoveringarna minskar energianvändningen med 30 %. Det motsvarar samma regelverk som omfattar totalrenoveringar av flerfamiljshus. Alla skolor ska kunna få del av stödet.

De borgerliga partierna lovade i valrörelsen att avskaffa *fastighetsskatten*. Det har inte skett. Ägare till lyxvillor har fått en kraftigt sänkt skatt. Men vanliga småhusägare har i stället bara fått se sin fastighetsskatt byta namn till fastighetsavgift. De förändringar som regeringen har gjort har bidragit till att öka klyftorna i Sverige samtidigt som bostadsmarknadens funktionssätt har försämrats. Regeringen har infört en räntebeläggning på uppskov. Räntebeläggningen, som är att betrakta som en skatt, gäller inte bara nya uppskov utan även tidigare gjorda uppskov.

Regeringens hantering av fastighetsskatten har orsakat stor oro bland husägare. Vi anser att det är viktigt att husägare får långsiktiga besked som gör att man kan planera sin ekonomi på ett bra sätt. Samtidigt är det tydligt att rättvisan, neutraliteten och rörligheten måste förbättras.

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet är överens om att utforma den samlade beskattningen på fastigheter på ett sätt som bidrar till att skapa ett bättre fördelningspolitiskt skattesystem. Vårt gemensamma besked är att det nuvarande systemet för fastighetsskatt kvarstår med tre tydliga förbättringar:

Det förslag som vi redovisar i våra motioner innebär att ägare av de dyraste villorna med ett marknadsvärde över ca 6 miljoner kronor (dvs. ett taxeringsvärde om 4,5 miljoner kronor eller mer) kommer att få höjd skatt med vårt förslag. Samtidigt utvidgas den nuvarande begränsningsregeln så att fler med små inkomster får sänkt fastighetsskatt. Samtidigt vill vi sänka fastighetsskatten för hyresfastigheter och bostadsrättsföreningar. Vi vill fortsätta att utreda neutraliteten mellan olika boendeformer och senare återkomma med kompletterande åtgärder. Vi vill successivt ta bort räntebeläggning av uppskovsbelopp och den beloppsmässiga begränsningen för uppskoven, givet att det statsfinansiella läget så tillåter och att det finansieras på ett fördelningspolitiskt acceptabelt sätt. På så sätt ökar rörligheten på bostadsmarknaden. I ett första steg vill vi ta bort skatten på uppskov upp till 200 000 kr. Därmed har nästan hälften av den statsfinansiella kostnaden av att avskaffa uppskovet uppnåtts. Vi kommer även att tillsätta en utredning som ser över systemet med uppskov och hur man kan säkerställa att uppskoven betalas in. Som en del av finansieringen av våra förslag förordar vi att beskattningen av vinster vid bostadsförsäljning höjs från 22 % till 23 %.

Regeringen aviserar i årets budgetproposition en fortsatt minskning av möjligheterna att få uppskov. Förändringen föreslås för att finansiera vissa förändringar inom fastighetsskatten som innebär att fler fastighetsägare kommer att få betala den lägre fastighetsavgiften i stället för att betala fastighetsskatt enligt det gamla taxeringssystemet. Miljöpartiet ställer sig bakom förändringarna som innebär att fler betalar fastighetsavgift. Där emot anser vi inte att det är rimligt att finansiera detta genom ytterligare begränsningar av möjligheterna att göra uppskov.

Miljöpartiet anser att vindkraftverk som ägs av kooperativa föreningar bör undantas från reglerna om *uttagsbeskattning*. Det skulle göra det lättare att få den kooperativa vindkraften att fortsätta växa i stället för att utplånas. Miljöpartiet säger tydligt nej till uttagsskatten på kooperativ vindkraft och avsätter därför de 10 miljoner kronor skatten beräknats inbringa per år och begär att regeringen återkommer med lagförslag som innebär att skatten slopas.

Miljöpartiet anser att *klimat- och miljöskatter* är effektiva styrmedel för att minska utsläpp av till exempel koldioxid och miljöförstörande ämnen. Det procentuella uttaget av miljö och klimatskatter har minskat under senare år vilket innebär att skatternas styrande effekt minskat. Det finns en stor risk att skatterna urholkas om de inte växer i samma takt som BNP-utvecklingen. Till följd av den ekonomiska nedgången 2008–2009 faller

konsumentprisindex (KPI) under samma period. Detta får till följd att skatten på bensin och diesel minskar eftersom skatterna är kopplade till utvecklingen av KPI.

För att hålla omvandlingstrycket uppe i samhället och för att ge tydliga signaler om att fortsatt klimatomställning är prioriterat föreslår vi att *koldioxidskatten* höjs med 12 öre 2010, 43 öre 2011 samt 5 öre 2012. En höjning med 12 öre innebär att bensinpriset ökar med ungefär 36 öre. Höjd koldioxidskatt slår bl.a. igenom på priset på bensin, diesel och eldningsolja. *Avfallsförbränningskatten* bör tills vidare vara kvar i avvaktan på en förutsättningslös och grundlig analys av mål- och medelseffektivitet för avfallspolitiken.

Miljöpartiet anser att *indexuppräknningen* av miljö- och klimatskatterna behöver förändras och att uppräknningen bör kopplas till BNP-utvecklingen och tydligare relateras till klimatmålen.

Flygfotogen är befriad från både energi- och koldioxidskatt. I och med att flyget inte betalar energiskatt eller koldioxidskatt är det i dag kraftigt subventionerat jämfört med andra transportslag. Vi föreslår att frågan om en *koldioxidskatt på flygbränsle* fortsätter att utredas. I avvaktan på detta föreslår vi att en tillfällig skatt per passagerare införs som ger motsvarande priset för konsumenten. Vårt förslag innebär 300 kr i flygskatt för enkel resa inrikes och i Europa och 600 kr för enkel resa utanför Europa.

Miljöpartiet anser att regeringen bör utreda och återkomma med lagförslag om en *kilometerskatt för lastbilar* senast den 1 januari 2012. Syftet med skatten är att i större utsträckning internalisera externa effekter såsom buller och slitage från lastbilstrafiken. I snitt ska skatten vara 2 kr per mil men den bör differentieras eller återföras på ett sådant sätt att konkurrensen inte snedvrids för företaget i norra Sverige.

Handeln med utsläppsrätter pressar upp priset på el, vilket skapar stora vinster för producenter av elkraft som inte behöver några utsläppsrätter (kärnkraft och vattenkraft) och vars kostnader inte stiger. Av den här anledningen föreslår vi en höjning av *effektskatten på kärnkraft* och *fastighetskatten på vattenkraft*.

Miljöpartiet föreslår att en miljöskatt för *fluorerade växthusgaser* införs. Skattesatsen bör sättas på samma nivå som koldioxidskatten för den industri som inte omfattas av EU:s handelssystem.

Vi vill införa en *registreringsavgift vid nyförsäljning båtmotorer* till fritidsbåtar. Avgiften baseras på motorns koldioxidutsläpp. Avgiften bör differentieras utifrån motorns koldioxidutsläpp och uppgå till mellan 1 000 och 15 000 kr. Intäkterna från avgiften beräknas bli runt 60 miljoner kronor årligen. Systemet behöver utredas och kan därför införas först från och med den 1 januari 2011.

Miljöpartiet föreslår att undantaget från *koldioxidskatt på torv* slopas, vilket innebär att torvbrytning snabbt kommer att bli olönsamt och fasas ut som bränsle.

Miljöpartiet anser att intäkterna från *trängselskatten* i Stockholm ska användas för förbättringar i kollektivtrafiken. Vi anser också att Essingeleden bör beläggas med trängselskatt. Vi föreslår att nivåerna på trängselskatten med lämplig avrundning räknas upp årligen med inflationen.

Miljöpartiet avvisar regeringens förslag om skattebefrielse för *personbilar med bättre miljöegenskaper*. Sverige har Europas tyngsta och mest bränsleslukande bilpark. Miljöpartiet vill införa ett nytt system med *nybils-skatt* respektive *nybilsbonus* vid nyinköp av bilar. Effektiva och miljövänliga fordon får en bonus medan bränsleslukande bilar med stora utsläpp får en avgift. Vi återkomma med förslag om hur systemet ska utformas.

Miljöpartiet säger ja till sänkningen av *återbetalning av koldioxidskatt till jordbruket* men vi anser att de som lever upp till tydliga krav på minskade utsläpp ska kunna få stöd motsvarande den minskade återföringen av koldioxidskatten.

Miljöpartiet anser att en för snabb upptrappning av CO₂ -skatten på *gasol och naturgas* som används som drivmedel hotar utbyggnaden av biogasproduktionen. Vi föreslår därför att upptrappningen av skatten senare läggs med två år och att första höjningen i stället sker 2013 och att full skatt utgår först 2017.

Miljöpartiet menar att ett särskilt stöd, som kompletterar elcertifikaten, behövs till den *havsbaseade vindkraften*, som än så länge har högre kostnader än den landbaseade. För närvarande utgår ett energiskatteavdrag med 12 öre per kWh. Vi föreslår att stödet ska vara kvar i avvaktan på en ny långsiktig stödform.

När det gäller den *koldioxidbaseade fordonsskatten* anser Miljöpartiet att CO₂-komponenten ska höjas men att gränsen för när CO₂-komponenten slår till inte ska höjas. Det här gör att miljöstyrningen av fordonsskatten ökar jämfört med regeringens förslag.

Miljöpartiet accepterar förändringarna i den *viktbaseade fordonsbeskattningen* för bilar och bussar men inte när det gäller tunga lastbilar.

Vi anser att *gödselskatten* bör behållas och på sikt höjas. Medlen ska också i fortsättningen återföras till näringen i form av ersättning för miljöåtgärder.

Under de senaste tio åren har Systembolagets försäljning av *alkoläsk* ökat med 46 %. För att dämpa denna utveckling föreslår vi en ny skatt på alkoläsk. Tilläggsskatten ska inledningsvis vara 20 kr per liter konsumtionsfärdig dryck. Skattens effekt ska därefter utvärderas.

Skatteverket beräknar att staten förlorar ca 130 miljarder kronor i uteblivna skatteintäkter varje år. Det är ett resultat av både medvetet skattefusk och oavsiktliga misstag, men fusket står för den största delen. Att bekämpa skattefusket handlar om att stärka välfärden men också om att skapa rättvisa villkor för företagen. Rättvisa konkurrensvillkor kräver att kraftfulla åtgärder vidtas mot dem som undanhåller delar eller hela intäkten från beskattning eller bryter mot andra bestämmelser som hederliga företag följer. Vi lägger tillsammans med Socialdemokraterna och Vänster-

partiet de gröna fram ett nytt offensivt program mot *skattefusk och ekobrott*. För att programmet snabbt och effektivt ska komma igång vill vi också permanent stärka Skatteverkets resurser med 50 miljoner kronor.

Med det anförda föreslår jag att riksdagen fattar beslut om en inriktning av skattepolitiken som överensstämmer med Miljöpartiets förslag. Följaktligen tillstyrks motion Fi262 yrkandena 3, 4, 6, 8, 9, 11, 13, 15 och 18 av Maria Wetterstrand m.fl. (mp).

Jag står bakom den inkomstberäkning som redovisas i motion Fi262.

Särskilt yttrande

Skattefrågor i budgetpropositionen för 2010 (s, v, mp)

Lars Johansson (s), Laila Bjurling (s), Raimo Pärssinen (s), Christin Hagberg (s), Marie Engström (v), Britta Rådström (s), Helena Leander (mp) och Hans Olsson (s) anför:

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har under den senaste tiden presenterat flera gemensamma förslag. Inför nästa års val driver vi en gemensam linje där ambitionerna att rädda jobben måste gå före skattesänkningar. Sverige behöver en kraftfull politik för att möta arbetslösheten, klimatförändringarna och de växande klyftorna.

Efter att regeringen har lämnat sin budgetproposition till riksdagen lämnar de partier som är i opposition traditionsenligt var sitt alternativt budgetförslag. Inom ramen för vårt samarbete kommer vi att presentera gemensamma förslag med lösningar på hur de ska finansieras. De gemensamma förslag inom skatteområdet som vi redan nu kan redovisa framgår av utskottets yttrande och i våra avvikande meningar.

Ett av våra gemensamma förslag gäller ett utvidgat ROT-avdrag för upprustade bostäder och 15 000 jobb. Med detta rödgröna initiativ vill vi uppnå förbättrade boendemiljöer och få fler att renovera, bygga om och effektivisera sin energianvändning. En satsning där alla är vinnare och som innebär tusentals nya jobb, minskad klimatpåverkan och en ökad framtidstro i vårt land. Totalt föreslår vi att det tillförs 6 miljarder kronor per år för ett brett ROT-program som rymmer en vidgning av det ROT-avdrag regeringen infört och dessutom en stor satsning på att totalrenovera flerfamiljshus i miljonprogrammen. Vi föreslår även en skol-ROT för renovering av skolor under perioden 2010–2012 som vi avsätter 400 miljoner till för åren 2010–2012.

Ett annat av våra gemensamma förslag är att införa en ny rättvis rödgrön fastighetsskatt. Vårt förslag utgår från dagens system men vi vill göra ändringar som förbättrar neutraliteten mellan de olika boendeformerna och som är fördelningspolitiskt mer rättvisa och inte skapar inlåsnings effekter vid byte av bostad. Som framgår av ett separat yttrande till finansutskottet (yttr. 2009/10:SkU2y) över utgiftsramarna för utgiftsområde 3 har vi också ett omfattande gemensamt program för att bekämpa skattefusk och ekonomisk brottslighet.

Ett annat initiativ som delvis berör skatteområdet är vårt gemensamma förslag för att minska bilismens miljöpåverkan och bidra till att vi når våra klimatmål samtidigt som svensk fordonsindustris konkurrenskraft förstärks. Vi anser att beskattningen av fordon behöver utformas på ett sätt som har större miljöstyrande effekt än regeringens förslag. Vår gemensamma upp-

fattning är att fordon med låga utsläpp ska gynnas och bilar med höga utsläpp ska betala mer, t.ex. genom en ökad koldioxidrelatering av förmånsbeskattningen och fordonsbeskattningen.

Den borgerliga regeringen har hitintills tagit få egna initiativ kring skattefusket. I princip har de förvaltat de socialdemokratiska initiativen. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet har utarbetat ett gemensamt program mot skattefusk och ekonomisk brottslighet och går tillsammans fram med förslag om att Skatteverkets resurser permanent ska öka med 50 miljoner kronor för att arbetet med programmet ska komma igång snabbt och effektivt. Denna satsning ger utrymme för att t.ex. anställa uppemot 100 nya specialister. Programmet redovisas i vårt yttrande i SkU1y Ramen för utgiftsområde 3 Skatt, tull och exekution.

Vårt samarbete fördjupas nu inom ramen för arbetsgrupper som ska arbeta fram vår gemensamma politik. På webbsidan rodgron.se presenterar vi en sammanställning av våra politiska överenskommelser "En rödgrön politik växer fram".